

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI

MEGEP

(MESLEKİ EĞİTİM VE ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ)

MUHASEBE VE FİNANSMAN

FATURA VE İRSALİYE

ANKARA 2007

Milli Eğitim Bakanlığı tarafından geliştirilen modüller;

- Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığının 02.06.2006 tarih ve 269 sayılı Kararı ile onaylanan, Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında kademeli olarak yaygınlaştırılan 42 alan ve 192 dala ait çerçeve öğretim programlarında amaçlanan mesleki yeterlikleri kazandırmaya yönelik geliştirilmiş öğretim materyalleridir (Ders Notlarıdır).
- Modüller, bireylere mesleki yeterlik kazandırmak ve bireysel öğrenmeye rehberlik etmek amacıyla öğrenme materyali olarak hazırlanmış, denenmek ve geliştirilmek üzere Mesleki ve Teknik Eğitim Okul ve Kurumlarında uygulanmaya başlanmıştır.
- Modüller teknolojik gelişmelere paralel olarak, amaçlanan yeterliği kazandırmak koşulu ile eğitim öğretim sırasında geliştirilebilir ve yapılması önerilen değişiklikler Bakanlıkta ilgili birime bildirilir.
- Örgün ve yaygın eğitim kurumları, işletmeler ve kendi kendine mesleki yeterlik kazanmak isteyen bireyler modüllere internet üzerinden ulaşılabilirler.
- Basılmış modüller, eğitim kurumlarında öğrencilere ücretsiz olarak dağıtılır.
- Modüller hiçbir şekilde ticari amaçla kullanılamaz ve ücret karşılığında satılamaz.

İÇİNDEKİLER

AÇIKLAMALAR	iii
GİRİŞ	1
ÖĞRENME FAALİYETİ – 1.....	3
1. FATURA	3
1.1. Tanımı	3
1.2. Şekli ve Düzeni	3
1.3. Düzenleme Zorunluluğu	6
1.4. Elde Fatura Düzenlemek	7
1.5. Bilgisayarda Fatura Düzenlemek	8
1.5.1. Alış Faturası.....	8
1.5.2. Satış Faturası.....	9
1.5.3. Hizmet Faturası.....	10
UYGULAMA FAALİYETİ.....	12
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	13
ÖĞRENME FAALİYETİ – 2.....	16
2. SEVK İRSALİYESİ.....	16
2.1. Tanımı	16
2.2. Şekli.....	17
2.3. Düzeni	18
2.4. Düzenleme Zorunluluğu	18
2.5. Elde Sevk İrsaliyesi Düzenlenmesi	19
2.6. Bilgisayarda Sevk İrsaliyesi Düzenlenmesi.....	20
2.6.1. Alış İrsaliyesi	20
2.6.2. Satış İrsaliyesi.....	21
UYGULAMA FAALİYETİ.....	22
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	23
ÖĞRENME FAALİYETİ – 3.....	26
3. İRSALİYELİ FATURA	26
3.1. Tanımı	26
3.2. Şekli.....	26
3.3. Düzeni	28
3.4. Yasal Sorumluluklar.....	28
3.5. Elde İrsaliyeli Fatura Düzenleme	29
3.6. Bilgisayarda İrsaliyeli Fatura Düzenleme	30
UYGULAMA FAALİYETİ.....	31
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	32
ÖĞRENME FAALİYETİ – 4.....	35
4. TAŞIMA İRSALİYESİ.....	35
4.1. Tanımı	35
4.2. Şekli.....	35
4.3. Düzeni	37
4.4. Düzenlenmesi.....	37
UYGULAMA FAALİYETİ.....	39
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	40
ÖĞRENME FAALİYETİ – 5.....	42

5. SİGORTA POLİÇESİ	42
5.1. Sigorta Kavramı	42
5.2. Sigorta türleri	42
5.2.1. Kasko Sigorta Poliçesi.....	43
5.2.2. Konut Sigorta Poliçesi.....	46
5.2.3. Zorunlu Trafik Sigorta Poliçesi	49
5.2.4. Zorunlu Deprem (DASK) Sigorta Poliçesi	53
5.2.5. Sağlık Sigorta Poliçesi.....	60
5.2.6. Yıllık Hayat Sigorta Poliçesi	62
5.2.7. Seyahat Sigorta Poliçesi	64
5.2.8. Ferdi Kaza Sigorta Poliçesi	65
5.3. Sigorta Poliçesi Tanımı ve Şekli	67
5.4. Düzeni	67
5.5. Düzenlenmesi.....	68
UYGULAMA FAALİYETİ.....	70
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME	71
MODÜL DEĞERLENDİRME.....	73
CEVAP ANAHTARLARI	75
ÖNERİLEN KAYNAKLAR	84
KAYNAKÇA	85

AÇIKLAMALAR

KOD	344MV0010
ALAN	Muhasebe ve Finansman
DAL/MESLEK	Bilgisayarlı Muhasebe Elemanı
MODÜLÜN ADI	Fatura, İrsaliye
MODÜLÜN TANIMI	Muhasebe ve Finansman hizmetleri alanında fatura, sevk irsaliyesi, irsaliyeli fatura, taşıma irsaliyesi, sigorta poliçesi özelliklerinin ve düzenlenmesine ait kuralların yer aldığı öğrenme materyalidir.
SÜRE	40/32
ÖN KOŞUL	
YETERLİK	Fatura, sevk irsaliyesi, irsaliyeli fatura, taşıma irsaliyesi ve sigorta poliçesi düzenlemek
MODÜLÜN AMACI	Genel Amaç Gerekli ortam sağlandığında Vergi Usul Kanunu'na göre fatura, sevk irsaliyesi, irsaliyeli fatura, taşıma irsaliyesi ve sigorta poliçesini kurallarına uygun olarak, zamanında ve bilgisayarda düzenleyebileceksiniz. Amaçlar Ø Gerekli ortam sağlandığında fatura düzenleyebileceksiniz. Ø Gerekli ortam sağlandığında sevk irsaliyesi düzenleyebileceksiniz. Ø Gerekli ortam sağlandığında irsaliyeli fatura düzenleyebileceksiniz. Ø Gerekli ortam sağlandığında taşıma irsaliyesi düzenleyebileceksiniz. Ø Gerekli ortam sağlandığında sigorta poliçesi düzenleyebileceksiniz.
EĞİTİM ÖĞRETİM ORTAMLARI VE DONANIMLARI	Bilgisayar laboratuvarı, bilgisayar, bilgisayar masası, sandalye, yazıcı, sarf malzemeleri, internet, telefon, Vergi Usul Kanunu, hesap makinesi, fatura, sevk irsaliyesi, irsaliyeli fatura, taşıma irsaliyesi ve sigorta poliçesi.

**ÖLÇME VE
DEĞERLENDİRME**

Modülün içinde yer alan her faaliyetten sonra, verilen ölçme araçlarıyla kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek kendi kendinizi değerlendireceksiniz.

Öğretmen; modül sonunda sizin üzerinizde ölçme aracı uygulayacak, modül ile kazandığınız bilgi ve becerileri ölçerek değerlendirecektir.

GİRİŞ

Sevgili Öğrenci,

Muhasebe işlemlerinin objektif belgeye dayandırılması, muhasebenin temel kavramlarından biridir. İlgili yasal düzenlemelere göre de belge düzenlemesi zorunludur.

İşletmeler mal ve hizmet satışında; fatura, sevk irsaliyesi, irsaliyeli fatura, taşıma irsaliyesi ve sigorta poliçesi gibi ticari belgeler kullanır. Bu belgeler mal ve hizmet satış işleminin yapıldığının yasal kanıtı niteliğindedir. Ticari ilişkilerden dolayı bu belgeleri düzenleyip vermek satıcı için ve satıcı kendiliğinden düzenlemiyorsa, isteyip almak da alıcı için bir vatandaşlık görevidir. Muhasebe kayıtlarına bilgilerin aktarılmasında kaynak olması nedeniyle bu belgeler, muhasebe mesleği açısından önemlidir.

Bütün insanlar ticari hayatın içerisinde. Ya bir ticari belge düzenleyip karşı tarafa sunan ya da bu ticari belgeyi alan kişi olurlar. Bu belgeleri alırken ya da düzenlerken Vergi Usul Kanunu'nda yazılı olan usul ve esasları dikkate almalıyız. Aksi takdirde düzenlenen belge geçersiz olacaktır. Mesleğinizi en iyi şekilde yapmak için bu kuralları bilmelisiniz. Bu konudaki mesleki bilgileri kazandığınız takdirde ticari belgelerle ilgili işlemleri kolay ve hızlı bir şekilde yapabileceksiniz. Okul uygulamalarında, beceri eğitimlerinizde ve sonraki meslek hayatınızda ihtiyaç duyacağınız kavramlar, belgeler ve işlemleri tanıyacaksınız. Mesleğinizde ne kadar bilgili olursanız o kadar saygınlık kazanır, söz sahibi olur ve üst kademelere hızla yükselirsiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-1

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile Vergi Usul Kanunu'na göre faturayı zamanında ve kurallarına uygun olarak düzenleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapılacak araştırmalar şunlardır:

- Ø Çevrenizde bulunan bir işletmeye giderek fatura örnekleri temin ediniz ve sınıfa getirerek arkadaşlarınız ile inceleyiniz.
- Ø İnternette fatura düzenlenmesi ile ilgili kuralları araştırarak sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız.

1. FATURA

1.1. Tanımı

Fatura, satılan emtia (mal) ve yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı (tutarı) göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tacir tarafından müşteriye verilen ticari belgedir.

1.2. Şekli ve Düzeni

Faturada bulunması gereken bilgiler şunlardır:

- Ø Fatura ibaresi,
- Ø Maliye Bakanlığı ibaresi veya noter tasdik mührü şekli,
- Ø Faturanın düzenlenme tarihi, seri ve sıra numarası,
- Ø Faturayı düzenleyenin adı, varsa ticaret unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası,
- Ø Alıcının (müşterinin) adı, ticaret unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası,
- Ø Malın ve hizmetin türü, miktarı, birim fiyatı ve tutarı,
- Ø Satılan malların teslim tarihi ve irsaliye numarası,
- Ø Kaşe ve imza,

Faturanın düzenlenmesinde dikkat edilecek hususlar şunlardır:

- Ø Faturalar sıra numarası dahilinde düzenlenir.
- Ø Faturalar mürekkepli kalem ile daktilo veya bilgisayarla düzenlenir.
- Ø Faturalar en az bir, asıl bir örnek (suret) olarak düzenlenir.
- Ø Fatura, malın teslimi veya hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami 7 (yedi) gün içinde düzenlenir. Bu süre içinde düzenlenmemiş faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır.
- Ø Faturalar Türkçe olarak düzenlemelidir.
- Ø Kullanılacak faturalar notere tasdik ettirilmiş veya antlaşmalı matbaalara bastırılmak suretiyle temin edilir. Fatura düzenlemek zorunda olanlar, müşterinin adı ve soyadı ile bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarasının doğruluğundan sorumludur.
- Ø Fatura düzenleyenin istemesi halinde müşteri, kimliğini ve vergi dairesi hesap numarasını gösterir belgeyi ibraz etmek zorundadır. Ancak nihai tüketiciye satılan mallar veya yapılan işler için düzenlenecek faturalarda, müşterinin belge ibrazı ve fatura düzenleyenin sorumluluğu söz konusu olmayacaktır.
- Ø Faturanın baş tarafında iş sahibinin veya namına, imzaya yetkili olanların imzası bulunur. Fakat uygulamada iki farklı şekilde yapılmaktadır:

Kapalı Fatura: İşletmenin, peşin satışlarında fatura bedelini peşin (nakit) olarak aldığı göstermek için faturanın alt tarafının kaşelenip imzalandığı faturalardır.

Açık Fatura: İşletmenin, veresiye (kredili) satışlarında fatura bedelini ileri bir tarihte tahsil edeceğini göstermek için faturanın üst tarafının kaşelenip imzalandığı faturalardır.

Tüketicilere ayıplı mal ve hizmet satan kişilere karşı hak aramada, fatura delil olarak kullanılabilir. Faturaya itiraz süresi 7 gündür. Bu süre içinde itiraz edilmezse faturanın içeriği kabul etmiş sayılır.

Faturaları Gelir Vergisi Kanunu'na (GVK) göre 5 yıl, Türk Ticaret Kanunu'na göre 10 yıl saklama zorunluluğu vardır.

VUK'un 232. maddesine göre fatura düzenleme zorunluluğu; birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilen ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler, aşağıdaki işletmelere fatura vermek ve bu işletmelerden fatura istemek zorundadırlar.

Bunlar:

- Ø Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar(şirketler, şahıs işletmeleri),
- Ø Serbest meslek erbabı(avukatlar, doktorlar, muhasebeciler vb),
- Ø Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlar (ayakkabı tamircisi, berber)
- Ø Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler,
- Ø Vergiden muaf esnaf (pazarcılar, seyyar satıcılar).

1.3. Düzenleme Zorunluluğu

Fatura, malın teslimi ve hizmetin yapıldığı tarihten itibaren azami 7 gün içinde düzenlenir. Bu süre içerisinde düzenlenmeyen faturalar hiç düzenlenmemiş sayılır. Örneğin 5 Mayıs tarihinde irsaliye ile satılan bir malın faturası en geç 12 Mayıs tarihinde düzenlenmelidir. Ay sonlarına rastlayan satışlarda en geç ayın son günü fatura düzenlenmelidir. Örneğin 27 Mayıs tarihinde irsaliye ile satılan malın faturası en geç 31 Mayıs tarihinde düzenlenmelidir. Sonraki aya geçiş yapılamaz.

Satışların toptan veya perakende yapılması, fatura düzenlemede önemli bir unsurdur. Eğer satış tüketiciye değil, malı satacak olan bir işletmeye yapıldıysa bu ticaret toptan ticarettir. Fatura düzenlemek, mal ve hizmeti satanın göreviyken; mal ve hizmeti satın alan alıcı da fatura istemek ve almakla görevlidir.

Bazı ürünlerin katma değer vergisi oranları

% 1 KDV	% 8 KDV	% 18 KDV
Un, ekmek	Makarna	Pasta
Süt	Temel gıda (et, yoğurt, ayran, yumurta)	Muhtelif gıda
Gazete ve dergiler	Kırtasiye (kitap, kurşun kalem, silgi, okul defteri, kalemtraş, gönye, cetvel, iletke)	Poşetlenerek satılan dergiler kırtasiye (ajanda, ticari defterler, mekanik çelik uçlu kalemler)
	İlaç	Beyaz eşya (buzdolabı, TV)
	Sinema, tiyatro biletleri	otomobil
	Su, maden suyu	Meşrubat (kola, meyve suyu)
	Yerli kuru yemiş	İthal kuru yemiş
	Sebze ve meyve	Pastırma, salam, sucuk
		Konaklama ve seyahat ücretleri

Örnek 2. Aşağıdaki bilgilerden yararlanarak kredili(açık) faturayı düzenleyiniz.
Sadık ALTUN, Karanfil Sokak Nu:2 Kızılay/Ankara, Çankaya vergi dairesi, vergi nu:1001245784 dir. 25.03.2006 sevk tarihi, 64425 irsaliye nu.su, Fatura tarihi 28.03.2006 KDV oranı % 18

Cinsi	Miktarı	Fiyatı	Tutarı
Bisiklet	10 Adet	600	6.000 YTL
Dikiş Makinesi	5 Adet	400	2.000 YTL

Örnek 3. Aşağıdaki bilgilerden yararlanarak % 5 genel iskontolu faturayı düzenleyiniz.

Leyla BULUT, Konur Sokak Nu:2 Kızılay/Ankara, Çankaya vergi dairesi, vergi nu:1007845154 dir. 05.05.2006 sevk tarihi, 655278 irsaliye nu.su, Fatura tarihi 08.05.2006 KDV oranı % 18 fatura bedeli nakit ödenmiştir.

Cinsi	Miktarı	Fiyatı	Tutarı
Bisiklet	10 Adet	600	6.000 YTL
Dikiş Makinesi	5 Adet	400	2.000 YTL

Örnek 4. Aşağıdaki bilgilerden yararlanarak kalem iskontolu faturayı düzenleyiniz.
Ali Rıza ÇOBANBAŞ, Kumrular Sokak Nu:2 Kızılay/Ankara, Çankaya vergi dairesi, vergi nu:1003214521 dir. 25.08.2006 sevk tarihi, 123345 irsaliye nu.su, Fatura tarihi 28.08.2006 KDV oranı % 18 fatura bedeli karşılığında çek alınmıştır.

Cinsi	Miktarı	İskontosu	Fiyatı	Tutarı
Bisiklet	10 Adet	% 10	600	6.000 YTL
Dikiş makinesi	5 Adet	% 15	400	2.000 YTL

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ø Fatura temin etmek.	Ø Maliye Bakanlığı ile anlaşmalı bir matbaaya giderek ya da bir muhasebe bürosuna giderek fatura nasıl temin edildiğini öğreniniz.
Ø Faturanın şeklini incelemek.	Ø Fatura kullanan bir işletmeye giderek faturanın şeklini inceleyiniz.
Ø Faturaya alıcının, satıcının adı ve adresini yazmak.	Ø Aldığınız bilgilerin doğru olup olmadığını belgeye yazmadan önce doğrulamak amacıyla tekrar sorunuz.
Ø Fatura düzenleme tarihini yazmak.	Ø Belgeyi mavi veya siyah tükenmez kalem ile doldurmalısınız.
Ø Faturaya malın cinsi, miktarı, fiyatını yazmak.	Ø Tutarı ve vergileri hesaplarken mutlaka hesap makinesi kullanınız.
Ø Faturaya KDV oranını yazmak ve hesaplamak.	Ø Yazılarınız ve rakamlarınız okunaklı olmalıdır.
Ø Fatura toplamını rakam ve yazı ile yazmak.	Ø Toplam alırken ve müşterinin borçlandığı tutarı yazı ile yazarken dikkatli olmalı ve kontrol etmelisiniz.
Ø Faturayı imzalamak.	Ø Fatura bedeli nakit olarak alınmış ise imzayı üst kısma, alınmamış ise alt kısma atmalısınız.
Ø Bilgileri bilgisayarda onaylamak.	Ø Belgenizi bilgisayarda doldurabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- OBJEKTİF TESTLER

1. Tüketici Koruma Yasası'na göre tüketici, almış olduğu mal ve hizmet karşılığı alınan mallar için alış tarihinden itibaren almış olduğu faturaya .....gün içinde itiraz etmez ise faturanın içeriğini kabul etmiş olur.
2. Faturanın düzenlendiği anda bedeli ödenmeyen; daha sonra ödenecek şekilde düzenlenen ve kaşe ve imzanın üst kısımda yer aldığı faturaya ..... fatura denir.
3. Faturanın düzenlendiği anda bedeli nakit olarak ödenen; kaşe ve imzanın alt kısımda yer aldığı faturaya ..... fatura denir.
4. Fatura vermek zorunda olan mükellefler, Maliye Bakanlığı'nca belirlenen .....YTL tutarını geçen satışları için fatura düzenlemek zorundadırlar.
5. Faturanın aslı ..... verilir. Sureti ..... kalır (müşteri-satıcı).
6. Faturada tüm mallar için aynı iskonto yapılırsa .....iskonto yapılmış olur.
7. Faturada her mal için farklı iskonto yapılırsa .....iskonto yapılmış olur.
8. Sevk irsaliyesi 29.09.2006 tarihinde düzenlenen satış işleminin faturasının en geç .....tarihinde düzenlenmiş olması gerekir.
9. Sevk irsaliyesi 02.09.2006 tarihinde düzenlenen satış işleminin faturasını en geç ..... tarihinde düzenlenmiş olması gerekir.
10. Sevk irsaliyesinin düzenlendiği tarihten itibaren ..... gün içinde faturası düzenlenmelidir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

Tüm sorulara doğru, cevap verdiğiniz diğer faaliyete geçiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Müşteriye ait bilgileri doldurdunuz mu?		
2. Sevk irsaliyesinin düzenleme tarihi ve fiili sevk tarihini yazdınız mı?		
3. Fatura tarihini yazdınız mı?		
4. Malın cinsini, miktarını, birim fiyatını yazdınız mı?		
5. Malın fiyatı ile miktarını çarpıp tutarını buldunuz mu?		
6. Tutarları toplayıp, toplam tutara yazdınız mı?		
7. Toplam tutarı yazı ile yazdınız mı?		
8. Faturanın aslını koparıp müşterinize verdiniz mi?		

Aşağıdaki tabloda verilen işlemleri uygulamalı testi çözerken işaretleyiniz.

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda “hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı “evet” ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-2

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile Vergi Usul Kanunu'na göre sevk irsaliyesini zamanında ve kurallarına uygun olarak düzenleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapılacak araştırmalar şunlardır:

- Ø Çevrenizde bulunan bir işletmeye giderek sevk irsaliyesi örnekleri temin ediniz ve sınıfa getirerek arkadaşlarınız ile inceleyiniz.
- Ø Çevrenizde bulunan bir işletmeye giderek sevk irsaliyesi kullanımını araştırarak sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız.

2. SEVK İRSALİYESİ

2.1. Tanımı

Satılmış ya da satılmak üzere olan bir malın, bir adresten diğerine naklinde ya da aynı işletmeye ait iş yerleri arasında taşınmasında düzenlenen ve üzerinde gönderilen malın konusu, birimi ve malın kime ait olduğunun yazıldığı belgeye '*sevk irsaliyesi*' denir.

2.3. Düzeni

Sevk irsaliyesinde şu bilgiler bulunur:

- Ø Sevk irsaliyesi ibaresi,
- Ø Maliye Bakanlığı klişesi veya noter tasdik mührü şekli,
- Ø Gönderilen malın cinsi ve miktarı,
- Ø İrsaliyeyi düzenleyen mükellefin; adı, soyadı ile varsa ticaret unvanı, iş adresi, vergi dairesi ve hesap numarası,
- Ø Müşterinin (alıcının) adı, ticaret unvanı, adresi varsa vergi dairesi ve hesap numarası,
- Ø Mükellefin diğer iş yerine veya satılmak üzere bir alıcıya (müşteriye) gönderdiği hâllerde malın kime ve nereye gönderildiği,
- Ø Malın, taşıyana teslim tarihi ve müteselsil irsaliye numarası,
- Ø Düzenleyenin imzası,
- Ø Teslim alan ve teslim edenin imzaları.

Bu açıklamalar doğrultusunda:

- Ø Sevk irsaliyesine bağlı olarak düzenlenen faturalarda sevk irsaliyesi düzenlenme tarihinin olması hâlinde, ayrıca sevk tarihinin yer almasına gerek bulunmamaktadır.
- Ø Birden fazla irsaliyenin birleştirilerek tek bir fatura düzenlenmesi durumunda da düzenlenme tarihleri ve numaraların tümünün faturada yer alması hâlinde ayrıca sevk tarihinin yer almasına gerek bulunmamaktadır.
- Ø Stok programlarından emtia çıkış işlemlerinin yapılması sırasında sevk irsaliyesi düzenlenme tarihinin esas alınması gerekmektedir.
- Ø Sevk irsaliyesinde tanzim tarihi ile sevk tarihi arasındaki gün farkının ay değişikliğine sebep olması hâlinde de (düzenlenme tarihi: 31.1.2006 sevk tarihi: 4.2.2006) buna bağlı fatura düzenlenme süresi, sevk irsaliyesinin düzenlenme tarihinden itibaren azami 7 günün esas alınması gerekmektedir.

2.4. Düzenleme Zorunluluğu

Ticari malın satılması durumunda eğer mal satıcı tarafından taşınır veya taşıttırılırsa, sevk irsaliyesi satıcı tarafından düzenlenir. Satılan mal, satın alan alıcı (müşteri) tarafından taşınır veya taşıttırılırsa sevk irsaliyesi alıcı tarafından düzenlenir. Sevk irsaliyesi en az üç nüsha olarak düzenlenir ve iki nüshası mutlaka emtiayı (malı) taşıyan taşıtta bulundurulur. En az üç nüsha olarak düzenlenmeyen sevk irsaliyeleri hiç düzenlenmemiş sayılır.

Sevk irsaliyelerinde tanzim tarihi ile fiili sevk tarihi ayrı ayrı yer alacaktır. Tanzim tarihi ile sevk tarihinin aynı gün olması halinde de bu tarihler ayrı ayrı kaydedilecek, herhangi birine yer verilmeksizin düzenlenen sevk irsaliyeleri hiç düzenlenmemiş sayılacaktır.

2.6. Bilgisayarda Sevk İrsaliyesi Düzenlenmesi

2.6.1. Alış İrsaliyesi

Leyla Giyim firması için aşağıdaki irsaliye bir alış İrsaliyesidir. Satıcı Gamze Konfeksiyon Ltd. Şti. 'den mal alınmıştır. 10 Şubat tarihinde 200 adet çorap, 30 adet bayan pantolon, 20 adet bayan ceket alınmıştır.

GAMZE KONFEKSİYON İmalat San. Paz. Ltd. Şti. İlkiz Sokak Nu: 4/14 Sıhhiye/ANKARA			SEVK İRSALİYESİ Seri : A Sıra Nu: 135462		
SAYIN: LEYLA GİYİM Yeni Etlik Caddesi Nu: 125 Etlik/ANKARA Vergi Dairesi: Keçiören Vergi Nu:3214564754		Düzenleme Tarihi : 10.02.2006 Düzenleme Saati : 15:20 Fiili Sevk Tarihi : 10.02.2006			
CİNSİ	BİRİM	MİKTAR	BİRİM FİYAT	KDV %	TUTAR
ÇORAP	ADET	200	2,50	8	
BAYAN PANTOLON	ADET	30	50,00	8	
BAYAN CEKET	ADET	20	60,00	8	
Yukarıda yazılı malzemeyi tam ve noksatsız olarak teslim aldım.				TOPLAM	
TESLİM EDEN Gamze YILDIZ		TESLİM ALAN Leyla AYDIN		KDV %	
				GENEL TOPLAM	
Basım Yeri: Yılmaz Matbaası Kazım Karabekir Çaddesi Nu: 124 Ulus V.D. 7865454432					

Şekil 2.3: Alış sevk irsaliyesi

2.6.2. Satış İrsaliyesi

Leyla Giyim firması için aşağıdaki irsaliye bir satış irsaliyesidir. Alıcı Dilek Giyim firmasına mal satılmıştır. 25 Mart tarihinde 20 adet Çorap, 5 adet bayan pantolon, 4 adet bayan ceket satılmıştır.

LEYLA GİYİM Yeni Etlik Caddesi Nu: 125 Etlik/ANKARA Mithatpaşa V.D. 1780023920				SEVK İRSALİYESİ Seri : A Sıra Nu: 65542	
SAYIN: DİLEK GİYİM Kızılarpınan Caddesi Nu:24/A Keçiören/ANKARA Vergi Dairesi: Keçiören Vergi Nu:3540085245		Düzenleme Tarihi : 25.03.2006 Düzenleme Saati : 10:35 Fili Sevk Tarihi : 25.03.2006			
CİNSİ	BİRİM	MİKTAR	BİRİM FİYAT	KDV %	TUTAR
ÇORAP	ADET	20	4	8	
BAYAN PANTOLON	ADET	5	70	8	
BAYAN CEKET	ADET	4	85	8	
Yukarıda yazılı malzemeyi tam ve noksansız olarak teslim aldım.				TOPLAM	
TESLİM EDEN Leyla AYDIN		TESLİM ALAN Dilek BULUT		KDV %	
				GENEL TOPLAM	
Basım Yeri: Yılmaz Matbaası Kazım Karabekir Caddesi Nu: 124 Ulus V.D. 7865454432					

Şekil 2.4: Satış sevk irsaliyesi

Örnek 1. Aşağıdaki bilgilerden yararlanarak sevk irsaliyesi düzenleyiniz.

Mustafa SEYHAN, Selanik Cad. Nu:2 Kızılay/Ankara, Çankaya vergi dairesi, vergi nu:1005584444 dir. 20.03.2006 sevk tarihi

Cinsi	Miktarı	Fiyatı	Tutarı
Etek	10 Adet	40	400 YTL
Kravat	50 Adet	15	750 YTL
Bay ceket	40 Adet	60	2.400 YTL
Bayan gömlek	10 Adet	30	300 YTL

Örnek 2. Aşağıdaki bilgilerden yararlanarak sevk irsaliyesi düzenleyiniz.

Sadık ALTUN, Karanfil Sokak Nu:2 Kızılay/Ankara, Çankaya vergi dairesi, vergi nu:1001245784 dir. Sevk tarihi 25.03.2006

Cinsi	Miktarı	Fiyatı	Tutarı
Bisiklet	10 Adet	600	6.000 YTL
Dikiş Makinesi	5 Adet	400	2.000 YTL

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ø Sevk irsaliyesini temin etmek.	Ø Maliye Bakanlığı ile anlaşmalı bir matbaaya giderek ya da bir muhasebe bürosuna giderek sevk irsaliyesinin nasıl temin edildiğini öğreniniz.
Ø Sevk irsaliyesinin şeklini görmek.	Ø Sevk irsaliyesi kullanan bir işletmeye giderek sevk irsaliyesinin şeklini inceleyiniz.
Ø Sevk irsaliyesine alıcının ve satıcının adı, adresi, vergi numarası, vergi dairesini yazmak.	Ø Aldığınız bilgilerin doğru olup olmadığını belgeye yazmadan önce doğrulamak amacıyla tekrar sorunuz.
Ø Düzenleme tarihi ve saatini yazmak.	Ø Belgeyi mavi veya siyah tükenmez kalem ile doldurmalısınız.
Ø Malın cinsi ve miktarını yazmak.	Ø Yazılarınız ve rakamlarınız okunaklı olmalıdır.
Ø İmza atmak.	Ø İrsaliyeyi malı teslim eden ve teslim alanlara imzalatırmalısınız.
Ø Sevk irsaliyesindeki bilgileri bilgisayara kaydetmek.	Ø Belgenizi bilgisayarda doldurabilirsiniz.
Ø Bilgisayarda işlemi onaylamak.	Ø Yapmış olduğunuz işlemi kaydetmelisiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- OBJEKTİF TESTLER

1. Ticari bir malın, bir yerden diğer bir yere taşınması sırasında, taşınan malın cinsini ve miktarını gösteren belgeye..... denir.
2. Sevk İrsaliyesini ..... ve ..... kişiler imzalamalıdır.
3. Sevk irsaliyesi 10.03.2006 tarihinde düzenlen satış işleminin faturasının en geç .....tarihinde düzenlenmiş olması gerekir.
4. Sevk irsaliyesi 26.03.2006 tarihinde düzenlen satış işleminin faturasın en geç .....tarihinde düzenlenmiş olması gerekir.
5. Sevk irsaliyesinin düzenlendiği tarihten itibaren ..... gün içinde faturası düzenlenmelidir.
6. Sevk İrsaliyesi en az ..... nüsha düzenlenmelidir.
7. Sevk irsaliyesi ..... bastırılır.
8. Satıcı firma sevk irsaliyesi düzenlemiş ise, Sevk İrsaliyesinin aslı ..... verilir. Sureti ..... kalır.
9. Sevk irsaliyesini ..... düzenler.
10. Yanlış düzenlenen Sevk irsaliyesi ..... edilir.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz

Aşağıdaki tabloda verilen işlemleri uygulamalı testi çözerken işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Müşteriye ait bilgileri doldurdunuz mu?		
2. Sevk irsaliyesinin düzenleme tarihi ve fiili sevk tarihini yazdınız mı?		
3. Sevk irsaliyesinin düzenleme saatini yazdınız mı?		
4. Malın cinsini, miktarını, birim fiyatını yazdınız mı?		
5. Teslim eden ve teslim alan kısımlarını imzalattırdınız mı?		
6. İrsaliyenin aslını koparıp müşteriye verdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda hayır şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı evet ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-3

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile Vergi Usul Kanunu'na göre İrsaliyeli faturayı zamanında ve kurallarına uygun olarak düzenleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapılacak araştırmalar şunlardır:

- Ø Çevrenizde bulunan bir işletmeye giderek irsaliyeli fatura örnekleri temin ediniz ve sınıfa getirerek arkadaşlarınız ile inceleyiniz.
- Ø İnternette irsaliyeli fatura düzenlenmesi ile ilgili kuralları araştırarak sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız.

3. İRSALİYELİ FATURA

3.1. Tanımı

İrsaliyeli fatura, fatura ve sevk irsaliyesinin yerine geçerek düzenlenen bir belgedir. Fatura ve sevk irsaliyesinin ayrı ayrı düzenlenmesi, mükellefin iş yükünü artırdığı gibi faaliyetlerinin de aksamasına neden olmaktadır (Şekil 1.7 irsaliyeli fatura).

3.2. Şekli

İrsaliyeli faturada şu bilgiler bulunur:

- Ø İrsaliyeli fatura ibaresi,
- Ø Maliye Bakanlığı klişesi veya noter tasdiki,
- Ø İrsaliyeli fatura düzenleyenin adı, ticari unvanı, iş adresi, bağlı olduğu vergi dairesi ve hesap numarası,
- Ø Malın ve hizmetin cinsi, miktarı, fiyatı ve tutarı,
- Ø Malın nereye ve kime gönderildiği; müşterinin adı, ticari unvanı, adresi, varsa vergi dairesi ve hesap numarası,
- Ø İrsaliyeli faturanın seri ve müteselsil sıra numarası,
- Ø İrsaliyeli faturanın düzenlenme tarihi ve saati,
- Ø İrsaliyeli faturayı düzenleyenin imzası,
- Ø Anlaşmalı matbaa ile ilgili bilgiler.

Ayrıca düzenlenen irsaliyeli faturalarda katma değer vergisi (KDV) oranı ve tutarı yer alması gerekir. Bu bilgilerin eksik olması hâlinde irsaliyeli fatura hiç düzenlenmemiş sayılır.

3.3. Düzeni

- Ø Mükellefler faaliyetleri ile ilgili olarak irsaliyeli fatura kullanmalarının yanı sıra, fatura ve sevk irsaliyesini ayrı ayrı kullanabilirler.
- Ø Malı satan mükellefler, irsaliyeli faturayı en az üç örnek olarak düzenleyeceklerdir. Biri asıl olmak üzere iki örneğini müşteriye vereceklerdir. En az üç suret düzenlenmeyen irsaliyeli faturalar hiç düzenlenmemiş sayılacaktır.
- Ø İrsaliyeli fatura, mükellefler tarafından anlaşmalı matbaalara fatura ölçülerinde bastırılacaktır. Bunlarla birlikte, irsaliyeli faturanın altında “bu belgenin sevk edilen malla birlikte bulunması halinde ayrıca sevk irsaliyesi aranmaz.” ifadesi bulunmalıdır.
- Ø Satıcının irsaliyeli fatura düzenlemiş olması durumunda, malın taşınması veya taşıtırılmasında yeniden bir taşıma irsaliyesi düzenlemesine gerek yoktur,
- Ø İrsaliyeli fatura uygulamasından yararlanmak isteyen mükellefler, hesap dönemi başından önce irsaliyeli faturaları temin etmeleri (anlaşmalı matbaalara bastırarak) gerekmektedir. Uygulamaya ise hesap döneminin başında geçilmesi gerekir. Dönem içinde irsaliyeli fatura uygulamasına geçmek mümkün değildir.
- Ø İrsaliyeli fatura düzenleme usulünü seçen mükelleflerin daha önce ellerinde bulunan kullanılmamış sevk irsaliyesi ve faturalarını vergi dairelerine götürerek iptal ettirmeleri gerekir.

3.4. Yasal Sorumluluklar

İsteyen mükellefler(satıcılar), fatura ve sevk irsaliyesinin yerine irsaliyeli fatura adı altında tek bir belge düzenleyebilirler. İrsaliyeli faturanın kullanılması, mükellefin isteğine bağlıdır. İrsaliyeli fatura kullanma usulünü seçen mükellefin, ayrıca fatura ve sevk irsaliyesi düzenlenmesine gerek yoktur.

3.6. Bilgisayarda İrsaliyeli Fatura Düzenleme

Bir önceki sayfadaki uygulama bilgisayarda yapıldığında işlem basamaklarında yer alan bilgiler sırası ile bilgisayarda yazılır. Bilgisayarda izlenmesi gereken adımlar her programa göre değişecektir. Genellikle fatura işlemlerinden girilir. Yazdırma komutu ile alınan belge satıcıya imzalatılır.Kopyası satıcıda, aslı alıcıda kalır.

Örnek 1. Aşağıdaki bilgilerden yararlanarak peşin (kapalı) İrsaliyeli faturayı düzenleyiniz.

Semra ÖZDEĞİRMENCİ, Selanik Cad. Nu:2 Kızılay/Ankara, Çankaya vergi dairesi, vergi nu:1005584444 dir. 20.03.2006 sevk tarihi, 2191 irsaliye nu.su, Fatura tarihi 22.03.2006, KDV oranı % 8'dir.

<u>Cinsi</u>	<u>Miktarı</u>	<u>Birim Fiyatı</u>	<u>Tutarı</u>
Bay ceket	30 Adet	60	
Bayan gömlek	40 Adet	30	

Örnek 2. Aşağıdaki bilgilerden yararlanarak kredili(açık) irsaliyeli faturayı düzenleyiniz.

Ayfer CAN, Karanfil Sokak Nu:2 Kızılay/Ankara, Çankaya vergi dairesi, vergi nu: 1001245784 dir. 25.03.2006 sevk tarihi, 64425 irsaliye nu.su, Fatura tarihi 28.03.2006, KDV oranı % 18'dir.

<u>Cinsi</u>	<u>Miktarı</u>	<u>Birim Fiyatı</u>	<u>Tutarı</u>
Bisiklet	10 Adet	600	
Dikiş makinesi	5 Adet	400	

Örnek 3. Aşağıdaki bilgilerden yararlanarak % 10 genel iskontolu irsaliyeli faturayı düzenleyiniz.

Aynur ARSLANPINAR, Konur Sokak Nu:2 Kızılay/Ankara, Çankaya vergi dairesi, vergi nu: 1007845154 dir. 05.05.2006 sevk tarihi, 655278 irsaliye nu.su, Fatura tarihi 08.05.2006, KDV oranı % 18 fatura bedeli nakit ödenmiştir.

<u>Cinsi</u>	<u>Miktarı</u>	<u>Birim Fiyatı</u>	<u>Tutarı</u>
Halı	12 m ²	40	
Battaniye	3 adet	15	

Örnek 4. Aşağıdaki bilgilerden yararlanarak kalem iskontolu irsaliyeli faturayı düzenleyiniz.

Sadrettin ÇAPRAK, Kumrular Sokak Nu:2 Kızılay/Ankara, Çankaya vergi dairesi, vergi nu:1003214521 dir. 25.08.2006 Sevk tarihi, 123345 İrsaliye nu.su, Fatura tarihi 28.08.2006 ,KDV oranı % 18 fatura bedeli karşılığında çek alınmıştır.

<u>Cinsi</u>	<u>Miktarı</u>	<u>İskontosu</u>	<u>Birim Fiyatı</u>	<u>Tutarı</u>
Halı	12 m ²	% 7	40	
Battaniye	3 adet	% 5	15	

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ø İrsaliyeli fatura temin etmek,	Ø Maliye Bakanlığı ile anlaşmalı bir matbaaya giderek ya da bir muhasebe bürosuna giderek irsaliyeli fatura nasıl temin edildiğini öğreniniz.
Ø İrsaliyeli faturanın şeklini görmek	Ø İrsaliyeli fatura kullanan bir işletmeye giderek irsaliyeli faturanın şeklini inceleyiniz.
Ø İrsaliyeli faturaya alıcı ve satıcının adı, adresi, vergi dairesi ve vergi numarasını yazmak	Ø Aldığınız bilgilerin doğru olup olmadığını belgeye yazmadan önce doğrulamak amacıyla tekrar sorunuz.
Ø Düzenleme tarihi ve numarasını yazmak	Ø Belgeyi mavi veya siyah tükenmez kalem ile doldurmalısınız.
Ø Fiili sevk tarihini yazmak	Ø Tarihleri yazarken takvime bakınız.
Ø Malın cinsi, miktarı, fiyatı,tutarı ve varsa indirimini yazmak	Ø Yazılarınız ve rakamlarınız okunaklı olmalıdır.
Ø KDV tutarını yazmak	Ø Tutarı ve vergileri hesaplarırken mutlaka hesap makinesi kullanınız.
Ø Fatura toplamını yazmak	Ø Toplam alırken ve müşterinin borçlandığı tutarı yazı ile yazarken dikkatli olmalı ve kontrol etmelisiniz.
Ø İrsaliyeli fatura bilgilerini bilgisayara girmek	Ø Belgenizi bilgisayarda doldurabilirsiniz.
Ø İşlem aşamalarını takip ederek bilgileri onaylamak	Ø Fatura bedeli nakit olarak alınmış ise imzayı üst kısma, alınmamış ise alt kısma atmalısınız.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- OBJEKTİF TESTLER

1. Fatura ve irsaliye yerine düzenlenebilecek belgeye ..... denir.
2. Tüketici koruma yasasına göre tüketici almış olduğu mal ve hizmet karşılığı alınan mallar için alış tarihinden itibaren almış olduğu faturaya .....gün içinde itiraz etmez ise faturanın içeriğini kabul etmiş olur.
3. Faturanın düzenlendiği anda bedeli ödenmeyen; daha sonra ödenecek şekilde düzenlenen ve kaşe ve imzanın üst kısımda yer aldığı faturaya ..... fatura denir.
4. Faturanın düzenlendiği anda bedeli nakit olarak ödenen; kaşe ve imzanın alt kısımda yer aldığı faturaya ..... fatura denir.
5. Fatura vermek zorunda olan mükellefler, Maliye Bakanlığı'nca belirlenen .....YTL tutarını geçen satışları için fatura düzenlemek zorundadırlar.
6. Faturanın aslı ..... verilir. Sureti ..... kalır (müşteri-satıcı).
7. Faturada tüm mallar için aynı iskonto yapılırsa .....iskonto yapılmış olur.
8. Faturada her mal için farklı iskonto yapılırsa .....iskonto yapılmış olur.
9. Sevk irsaliyesinin düzenlendiği tarihten itibaren ..... gün içinde faturası düzenlenmelidir.
10. İrsaliyeli faturayı ..... ve ..... yerine geçer.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz.

B- UYGULAMALI TESTLER

1. Aşağıdaki bilgilerden yararlanarak irsaliyeli fatura düzenleyiniz.
Düzenleme tarihi 10.02.2006, fiili sevk tarihi 10.02.2006, düzenleme saati: 10:50
Alıcı Filiz GİYİM Atatürk Caddesi Nu: 16/12 Bayat/ANKARA
Bayat vergi dairesi, vergi nu: 1780024516 KDV oranını % 8 olarak yapınız.

<u>Malın Cinsi</u>	<u>Miktarı</u>	<u>Birim Fiyatı</u>
Pantolon	30 Adet	30 YTL
Ceket	20 Adet	50 YTL

NECLA KONFEKSİYON İmalat San. Paz. Ltd. Şti. Şahintepe Mahallesi 112.Sokak 4/14 Mamak/ANKARA Dikimevi V.D. 1780023920			İRSALİYELİ FATURA Seri : A Sıra Nu: 234561		
SAYIN:		Düzenleme Tarihi :	Düzenleme Saati :		
Vergi Dairesi: Vergi Nu:		Fiili Sevk Tarihi :			
CİNSİ	BİRİM	MİKTAR	BİRİM FİYAT	KDV %	TUTAR
Yalnız:			TOPLAM		
Yukarıda yazılı malzemeyi tam ve noksansız olarak teslim aldım.			KDV %		
TESLİM EDEN			GENEL TOPLAM		
TESLİM ALAN			BU BELGENİN SEVK EDİLEN MALLA BİRLİKTE BULUNMASI HALİNDE AYRICA SEVK İRSALİYESİNE GEREK YOKTUR.		
Basım Yeri: Yılmaz Matbaası Kazım Karabekir Caddesi Nu: 124 Ulus V.D. 7865454432					

Şekil 3.3: İrsaliyeli fatura uygulama

Aşağıdaki tabloda verilen işlemleri uygulamalı testi çözerken işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Müşteriye ait bilgileri doldurdunuz mu?		
2. Düzenleme tarihi ve fiili sevk tarihini yazdınız mı?		
3. Düzenleme saatini yazdınız mı?		
4. Malın cinsini, miktarını, birim fiyatını yazdınız mı?		
5. Malın fiyatı ile miktarını çarparak tutarını buldunuz mu?		
6. Tutarları toplayıp, toplam tutara yazdınız mı?		
7. Toplam tutarı yazı ile yazdınız mı?		
8. Faturanın aslını koparıp müşterinize verdiniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda “hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı “evet” ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-4

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile Vergi Usul Kanunu'na göre taşıma irsaliyesini zamanında ve kurallarına uygun olarak düzenleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapılacak araştırmalar şunlardır:

- Ø Çevrenizde bulunan bir işletmeye giderek taşıma irsaliyesi örnekleri temin ediniz ve sınıfa getirerek arkadaşlarınız ile inceleyiniz.
- Ø Çevrenizde bulunan bir işletmeye giderek taşıma irsaliyesi kullanımını araştırarak sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız.

4. TAŞIMA İRSALİYESİ

4.1. Tanımı

Araç sahibi tarafından, bir ücret karşılığında yük (eşya, mal) taşıyan gerçek veya tüzel kişi olan nakliyecilerin taşıdıkları eşya için düzenledikleri bir belgedir.

Taşıma irsaliyesi, ücret karşılığında eşya taşıyanlar tarafından düzenlenir. Taşımanın kara, deniz, demir ve hava yolu ile yapılması sonucu değiştirmez. Bütün bu hâllerde taşıma irsaliyesi düzenlenmesi gerekir.

Kendisine ait vasıta ile kendi eşyasını taşıyanların taşıma irsaliyesi düzenlemesi gerekmez. Çünkü taşıma irsaliyesi, mal sirkülasyonunun (dolaşımının) izlenmesi ile ilgili değil, ücret karşılığında eşya taşıyanların izlenmesi ile ilgili bir belgedir.

Taşıma, nakliye komisyoncuları ve acenteleri vasıtası ile yaptırıldığı hâllerde bunların da taşıma irsaliyesi düzenleme zorunluluğu vardır.

Taşınan eşyanın ticari mal olması veya olmamasının önemi yoktur. Ücret karşılığında taşınan eşya ticari mal da olsa, ev eşyası gibi ticari olmayan nitelikte de olsa taşıma irsaliyesi düzenlenmesi gereklidir.

4.2. Şekli

Taşıma irsaliyesinde şu bilgiler bulunur:

- Ø Taşıma irsaliyesi ibaresi,

- Ø Maliye Bakanlığı klişesi veya noter tasdik mührü şekli,
- Ø Taşıma irsaliyesinin düzenlenme tarihi, seri numarası ve sıra nu.su,
- Ø Malın cinsi ve miktarı (malın cinsinin açıkça belli olmadığı hâllerde, sadece balya, kasa, sandık gibi kaydedilmesi yeterlidir.)
- Ø Taşıma İrsaliyeyi düzenleyen mükellefin adı, soyadı ile varsa ticaret unvanı, iş adresi, vergi dairesi ve hesap numarası,
- Ø Malı gönderenin adı soyadı, ticaret unvanı, adresi varsa vergi dairesi ve hesap numarası,
- Ø Alıcının (müşterinin) adı soyadı, ticaret unvanı, adresi varsa vergi dairesi ve hesap numarası,
- Ø Mükellefin diğer iş yerine veya taşınmak üzere bir alıcıya gönderdiği hallerde malın kime ve nereye gönderildiği,
- Ø Aracın sürücüsünün adı soyadı ve aracın plaka numarası,
- Ø Alınan taşıma ücretinin tutarı.

Ancak VUK'un mükerrer 257. maddesine dayanılarak farklı adreslerde bulunan birden çok alıcıya eşya taşınması sırasında tek bir "taşıma irsaliyesi" düzenlenmesi ve irsaliyenin "alıcı adresi" bölümüne de "ekli listedeki muhtelif müşteriler" ibaresinin yazılması uygun görülmüştür.

<p>BEYHAN NAKLİYE TİC. PAZ. LTD. ŞTİ Karakaya Cad. Nu: 195 Siteler/ANKARA Tel:444 19 19 Siteler V.D. 9720021919</p>		<p>TAŞIMA İRSALİYESİ SERİ: A Sıra Nu: 112655 Tarihi : ...../...../200.</p>			
TAŞINAN MALIN					
Ambara Giriş Tarihi	CİNSİ	MİKTARI	Tevdi Eden veya Gönderenin Adı Soyadı Vergi Dairesi ve Hesap Numarası	Kime ve Nereye Gönderildiği Adı Soyadı Vergi Dairesi ve Hesap Numarası	Alman Nakliye Ücreti
YALNIZ:					
Sürücünün Adı Soyadı, Araç Plaka Nu:					
TESLİM EDEN			TESLİM ALAN		
Basım Yeri: Altınbaş Matbaacılık San. Tic. LTD.ŞTİ. Okul Cad. Nu: 14/7 Esentepe/ANKARA Keçiören V.D. 1550055555					

Şekil 4.1: Taşıma irsaliyesi şekli

4.3. Düzeni

Kara, deniz veya hava yolu ile yapılan taşımalarda mutlaka taşıma irsaliyesi üç nüsha olarak düzenlenir. Bir nüshası taşımayı yaptıranda, bir nüshası eşyayı taşıyanda, bir nüshası da taşıma irsaliyesini düzenlemekle görevli nakliyeciyi işletme sahibinde kalır.

Taşıma irsaliyesine eklenecek listede, taşıma irsaliyesinin seri ve sıra numarası, göndericinin adı-soyadı, unvanı, gönderinin cinsi ve miktarı (adet, ağırlık vb.), alıcının adı-soyadı ve gönderinin varış merkezi ile ücreti yer alacaktır.

Resim 4.1: Tasımacılık

Kendilerine ait nakil vasıtalarıyla kendi eşyalarını taşıma sırasında taşıma irsaliyesinin düzenlenmesine gerek yoktur. Çünkü taşıma irsaliyesinin amacı, ücret karşılığında yük (eşya, mal) taşıyanların ekonomi içindeki hareketinin izlenmesine yarayan bir belgedir. Taşıma irsaliyesi ücret karşılığı yük (eşya, mal) taşıyan tarafından düzenlenir.

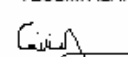
Uygulamada nakliyat ambarlarına nakledilmek üzere getirilen malların ambara giriş tarihi ile sevk tarihleri arasında farklılık bulunduğu, ayrıca birden fazla şahsa ait bulunan malların genellikle tek bir taşıtla taşındığı, bu nedenle malın ambara giriş tarihinde taşıma irsaliyesi düzenlenmesinin fiilen mümkün olmadığı görüldüğünden bu durumlarda nakliyat ambarlarının malın ambara girişi sırasında aşağıdaki belgeyi düzenlemeleri M.B'nca uygun görülmüştür.

Nakliyat ambarları, daha sonra nakledilmek üzere ambara teslim edilen mallar için aşağıdaki bilgileri ihtiva eden müteselsil seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilen üç nüsha ambar teslim fişi düzenleyeceklerdir. Bu şekilde fiş düzenlenmesi hâlinde fişin bir nüshası malı taşıtırana, bir nüshası malı taşıyan aracın sürücüsüne verilir ve bir nüshası da nakliyat ambarlarında saklanır. Fişin taşıtırana nezdinde kalan nüshası, taşıma irsaliyesi örneği yerine geçer.

Bir taşıtla sadece bir kişiye ait malın ambar girişi yapılmadan taşınması hâlinde ise ambar teslim fişi düzenlenmesine gerek bulunmayıp, sadece taşıma irsaliyesi ve malı taşıyan veya malı taşıtırana tarafından sevk irsaliyesi düzenlenmesi gerekir.

4.4. Düzenlenmesi

Taşıma irsaliyeleri üç örnek düzenlenir. Bir örneği eşyayı taşıtırana, bir örneği eşyayı taşıyan aracın sürücüsüne veya kaptanına verilir. Bir örneği de taşımayı yapan nezdinde saklanır. Taşıma irsaliyesinin götürü usulde vergiye tabi olanlar tarafından da düzenlenmesi zorunludur.

BEYHAN NAKLİYE TİC. PAZ. LTD. ŞTİ Karakaya Cad. Nu: 195 Siteler/ANKARA Tel:444 19 19 Siteler V.D. 9720021919				TAŞIMA İRSALİYESİ SERİ: A Sıra Nu: 112655 Tarihi : ...19.../...03.../2006	
TAŞINAN MALIN					
Ambara Giriş Tarihi	CİNSİ	MİKTARI	Tevdi Eden veya Gönderenin Adı Soyadı Vergi Dairesi ve Hesap Numarası	Kime ve Nereye Gönderildiği Adı Soyadı Vergi Dairesi ve Hesap Numarası	Alman Nakliye Ücreti
19.03.2006	Boyan Çanta	50 Adet	Güney Çanta Mithatpaşa Cad. 18/6 Mithatpaşa V.D. 1441520101	Çağlar Çanta Atatürk Cad. No:10/2 Çubuk/ANKARA Çubuk V.D. 1150071516	100.-
YALNIZ: #Yüz Üradır.#					
Sürücünün Adı Soyadı, Araç Plaka Nu: Nazmi Erişli 06 FKKD 19					
Basım Yeri: Altınbaş Matbaacılık San. Tic. LTD.ŞTİ. Okul Cad. Nu: 14/7 Esentepe/ANKARA Keçiören V.D. 1550055555			TESLİM EDEN 		TESLİM ALAN

Şekil 4.2: Taşıma irsaliyesi örneği

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ø Taşıma irsaliyesini temin etmek.	Ø Maliye Bakanlığı ile anlaşmalı bir matbaaya giderek ya da bir muhasebe bürosuna giderek taşıma irsaliyesi nasıl temin edildiğini öğreniniz.
Ø Taşıma irsaliyesi şeklini görmek.	Ø Taşıma İrsaliyesi kullanan bir işletmeye giderek taşıma irsaliyesinin şeklini inceleyiniz.
Ø Taşıma irsaliyesine gönderenin adı, soyadı, adresi, vergi numarası ve vergi dairesini yazmak.	Ø Aldığınız bilgilerin doğru olup olmadığını belgeye yazmadan önce doğrulamak amacıyla tekrar sorunuz.
Ø Gönderilen malın cinsi, miktarı ve alınan nakliye ücretini yazmak.	Ø Ücreti hesaplarırken mutlaka hesap makinesi kullanınız.
Ø Alıcının adı, soyadı, adresi, vergi numarası ve vergi dairesini yazmak.	Ø Belgeyi mavi veya siyah tükenmez kalem ile doldurmalısınız.
Ø Sürücünün adı, soyadı ve aracın plaka numarası yazmak.	Ø Yazılarınız ve rakamlarınız okunaklı olmalıdır.
Ø Düzenleyenin adı, soyadı, adresi, vergi numarası ve vergi dairesini yazmak.	Ø Belgeyi doldururken dikkatli olmalı ve kontrol etmelisiniz.
Ø Düzenleme tarihini yazmak.	Ø Belgeye tarih yazarken takvim kullanabilirsiniz.
Ø Taşıma irsaliyesi bilgilerini bilgisayara girmek.	Ø Belgenizi bilgisayarda doldurabilirsiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- OBJEKTİF TESTLER

1. Ücret karşılığında eşya nakleden bütün gerçek ve tüzel kişiler ..... düzenlemek ve araçta bulundurmamak mecburiyetindedirler.
2. Taşıma irsaliyesi en az ..... nüsha düzenlenir.
3. Taşıma irsaliyesi VUK'na göre ..... yıl saklanmak zorundadır.
4. Taşıma irsaliyesi TTK'na göre ..... yıl saklanmak zorundadır.
5. Taşıma irsaliyesi ..... bastırılır.

B- UYGULAMALI TESTLER

1. Aşağıdaki bilgilerden yararlanarak taşıma irsaliyesi düzenleyiniz.

Düzenleme Tarihi : 15/07/2006, **Ambara Giriş Tarihi** 15/07/2006 ,**Cinsi:** Deri çanta
Miktarı: 2 koli ,**Gönderen:** Cahit Görgülü Cumhuriyet Caddesi Nu:23/A
Etlik/ANKARA Kızılbey V.D. Vergi Nu: 1280031545, **Alıcı:** Eyyüp ÖZTÜRK İstiklal Cad.
Nu:145 Mecidiyeköy/İSTANBUL , **Nakliye Ücreti:** 85 YTL Mecidiyeköy V.D. Vergi
Nu:2240041434, **Sürücü:** Mustafa YILMAZ 06 FKD 19

BEYHAN NAKİ İVİF TİC. PAZ. LTD. ŞTİ Karakaya Cad. No: 193 ÖZELMANKAŞA Tic. Sic. No: 19119 Sms No: 0 312 00 1919						T.C. MİLLÎ İÇİŞLER BAKANLIĞI 06		TAŞIMA İRSALİYESİ		
SERİ: A						Sıra No: 112055				
Tarih: ...../...../2006										
TANIMLAMA										
Araçta Durum	CEBE	MİKTAR	Doğru veya Yanlış Durumda Araçta Durumda	Kısmi veya Tamamen Araçta Durumda Durumda	Araçta Durumda					
YANIL:										
Sürücünün Adı, Soyadı, Araç Plaka No										
TESLİM EDEN						TESLİM ALAN				
Bazım Yeri : Yılmaz Kılıç - Karakaya Caddesi No: 193 Nu: 23/0105 V.D. 7050154102										

Şekil 4.3. Taşıma irsaliyesi uygulama

Aşağıdaki tabloda verilen işlemleri uygulamalı testi çözerken işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Düzenleme tarihini yazdınız mı?		
2. Ambara giriş tarihini yazdınız mı?		
3. Cinsini yazdınız mı?		
4. Miktarı yazdınız mı?		
5. Gönderen bilgilerini doldurdunuz mu?		
6. Gönderilen bilgilerini doldurdunuz mu?		
7. Alınan nakliye ücretini yazdınız mı?		
8. Sürücünün adı, soyadı ve aracın plaka numarasını yazdınız mı?		
9. Teslim alan ve teslim eden kısımlarını doldurdunuz mu?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda “hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı “evet” ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

ÖĞRENME FAALİYETİ-5

AMAÇ

Bu öğrenme faaliyeti ile Vergi Usul Kanunu'na göre sigorta poliçesi zamanında ve kurallarına uygun olarak düzenleyebileceksiniz.

ARAŞTIRMA

Bu faaliyet öncesinde yapılacak araştırmalar şunlardır:

- Ø Çevrenizde bulunan bir işletmeye giderek sigorta poliçeleri örnekleri temin ediniz ve sınıfa getirerek arkadaşlarınız ile inceleyiniz.
- Ø Çevrenizde bulunan işletmelere giderek ne tür sigortalar yaptıklarını araştırarak sınıfta arkadaşlarınız ile paylaşınız.

5. SİGORTA POLİÇESİ

5.1. Sigorta Kavramı

Sigorta, sigortacının alacağı bir prim karşılığında bir kimsenin para ile ölçülebilir, yasa ile korumaya değer bir menfaatine zarar veren bir olayın meydana gelmesi halinde bu zararı karşılayacak miktarda sigortacının tazminat vermesini öngören çift taraflı bir sözleşmedir.

İleride meydana gelmesi muhtemel tehlikeden doğacak zararın giderilmesinin, önceden yapılan ödemeleri (prim) karşılığında taahhüt edilmesidir.

5.2. Sigorta türleri

- Ø Kasko sigorta poliçesi
- Ø Konut sigorta poliçesi
- Ø Zorunlu trafik sigorta poliçesi
- Ø Zorunlu deprem (DASK) sigorta poliçesi
- Ø Sağlık sigorta poliçesi
- Ø Yıllık hayat sigorta poliçesi
- Ø Seyahat sigorta poliçesi
- Ø Ferdi kaza sigorta poliçesi

5.2.1. Kasko Sigorta Poliçesi

Resim 5.2 Kasko sigortası

Kasko sigortası, sigorta yaptırdığınız aracın yanması, çalınması, çalınmaya teşebbüs edilmesi veya kaza sonucu oluşabilecek zararları güvence altına alır.

Aracınıza kasko sigortası yaptırarak, yapmış olduğunuz tasarruflar sonucu beğenerek aldığımız aracınızla ilgili oluşabilecek risklerin maliyetini sigorta şirketine devredersiniz. Böylece herhangi bir hasar anında maliyeti düşünmezsiniz. Aracınızın en fazla karşılaşılabileceği riskler maalesef trafik kazalarıdır.

Kasko poliçesi alırken dikkat edilmesi gereken en önemli konu, ihtiyacınıza uygun doğru teminatların seçilmesidir. Kasko poliçeleri çarpma, çarpılma, hırsızlık ve yangın ana teminatlarından oluşmaktadır. Ancak diğer risklerinizi de isteğe bağlı olarak alacağınız ek teminatlarla güvence altına alabilirsiniz.

5.2.1.1. Kasko Sigortasında Bulunan Ana Teminatlar

Bütün sigorta şirketlerinin sundukları kasko sigortası teminatları değişmekle birlikte hepsinde ortak olan ana teminatlar aşağıdaki gibidir:

Çarpma-çarpılma teminatı: Aracın durduğu veya hareket ettiği durumlarda aracın zarar görmesi sonucu ortaya çıkabilecek maddi zararları karşılar.

Yangın teminatı: Bir kaza sonucunda meydana gelen yangın ve infilâğın neden olduğu zararları karşılar.

Hırsızlık teminatı: Aracın veya üzerindeki aksesuarların çalınması sonucunda meydana gelebilecek zararları karşılar.

5.2.1.2. Kasko Sigortasında Bulunan Ek Teminatlar

- Ø Enflasyon teminatı,
- Ø Ferdi kaza teminatı,
- Ø Ferdi kaza deprem teminatı,
- Ø Hukuksal yardım teminatı,
- Ø Eskime payı düşmeme teminatı,
- Ø Kullanım kaybı teminatı,
- Ø Yardım hizmet paketi teminatı,
- Ø Hasar ikame zeyli yapılmama teminatı,
- Ø Deprem ve yanardağ püskürmesi teminatı,
- Ø Sel/su baskını teminatı,
- Ø Grev, lokavt, kötü niyetli halk hareketleri ve terör teminatı,
- Ø İhtiyari mali mesuliyet teminatı

5.2.1.3. Kasko Sigortası İndirimleri

Hasarsızlık indirimi: Sigorta süresi içinde, hasarınız olsa dahi herhangi bir kasko hasar tazminat talebinde bulunmadıysanız poliçeniz yenilenirken poliçenize %30 ile %60 arasında indirim uygulanabilmektedir. Sigorta şirketinizi değiştirdiyseniz bile hasarsızlık indiriminiz devam eder. Hasar ihbarında bulunmadığınız her yıl indirim oranınız artar.

Muafiyet indirimi: Aracınızın sigorta bedelinin %1'i veya %2'si kadar olan küçük hasarları kendiniz ödemeyi kabul etmeniz durumunda kazandığınız bir indirimdir. Muafiyet indirimiyle kasko priminizden %60'a varan oranlarda bir indirim sağlayabilirsiniz. Seçtiğiniz muafiyet oranları ile birlikte sigorta şirketlerinin uygulayacağı **asgari muafiyet tutarlarını** da dikkate almalısınız. Asgari muafiyet tutarı ve muafiyet oranının uygulaması ile ilgili örnek verelim. Aracınızın sigorta bedeli 10.000 YTL olsun. Muafiyet oranını da % 1 olarak belirleyin. Kasko sigorta poliçenizi aldığınız şirketin %1 için belirlediği asgari muafiyet oranı 75 YTL, hasar tutarı da 500 YTL olsun.

Muafiyet tutarı, 10.000 YTL x %1 = 100 YTL'dir. Yani her hasarın 100 YTL tutarındaki kısmı ödenmez. Sigorta şirketinin uyguladığı asgari muafiyet tutarı olan 75 YTL muafiyet tutarından küçük olduğu için sizin seçmiş olduğunuz muafiyet oranı geçerlidir. Bu hasar sonucunda sigortalıya 500 -100 = 400 YTL ödenir. Ancak aynı araç ve aynı muafiyet oranı için farklı şirketten kasko poliçesi aldıysanız ve bu şirkette uygulanan asgari muafiyet oranı 150 YTL ise örneğimiz şu şekilde olur.

1. 10.000 YTL x %1= 100 YTL muafiyet tutarıdır. Ancak asgari muafiyet tutarı 150 YTL olduğu için hasarın 150 YTL tutarındaki kısmı ödenmez. Bu hasar sonucunda sigortalıya 500 -150 = 350 YTL ödenir.

Alarm indirimi: Alarmınız veya immobilizeriniz varsa bu indirimi alın. Aracınızda alarm veya immobilizer (kilit sistemi) var ise poliçenize % 5 oranında indirim uygulanabilmektedir. Ancak alarmınızın çalışır durumda olması şarttır.

Yaş indirimi: Poliçenize doğum yılına göre yaş indirimi uygulanabilir. Ancak bu indirim seçilen sigorta şirketine göre farklılık gösterir.

Ehliyet indirimi: Ehliyetiniz en az 5 yıllık ise poliçenize %15'e varan oranlarda indirim uygulanabilmektedir. Ancak bu indirimin sürücüye uygulandığını unutmayınız. Hasar anında sürücünün ehliyet yılının poliçede belirtilen ehliyet yılından farklı olduğunun ve bu farklılıktan dolayı ehliyet indirimine hak kazanmadığının belirlenmesi halinde, hasar tutarından bu indirim oranı kadar bir kesinti yapılmaktadır.

Bayan sürücü indirimi: Eğer bayansanız ve aracınızı sadece siz kullanacaksanız bu indirimi alabilirsiniz. Sürücünün bayan olması hâlinde poliçenize %15'e varan oranlarda indirim uygulanabilmektedir. Ancak bu indirimin sürücüye uygulandığını unutmayınız. Hasar anında sürücü erkek ise hasar tutarından indirim oranı kadar kesinti yapılmaktadır.

Tek sürücü indirimi: Bazı şirketler, aracın sadece bir kişi tarafından kullanılması hâlinde, bazı şirketler de aracın sadece ruhsat sahibi tarafından kullanılması ve sürücünün 30 yaşın üzerinde olması hâlinde %10'a varan oranlarda tek sürücü indirimi uygulamaktadırlar.

30 yaşını aşmış sürücü indirimi

Aracın sadece belirlenmiş tek sürücü tarafından kullanılması ve 30 yaşın üzerinde olması hâlinde poliçenize % 7,5'e varan oranlarda indirim uygulanabilmektedir.

30 yaşını aşmış iki sürücü indirimi

Aracın en fazla belirlenmiş iki sürücü tarafından kullanılması ve 30 yaşın üzerinde olmaları hâlinde poliçenize % 5'e varan oranlarda indirim uygulanabilmektedir.

SSK ve emekli sandığı indirimi: Aracınızın ruhsat sahibi eğer SSK ya da emekli sandığı'na bağlı işçi, memur veya emekli ise poliçenize %5 indirim uygulanabilmektedir. Bu indirim ancak ruhsat sahibinin bu şartlara uyması hâlinde geçerlidir; sürücü için geçerli değildir.

Renk indirimi: Aracınızın renginin beyaz, bej veya gümüş olması hâlinde poliçenize %5 oranında indirim uygulanabilmektedir.

Düşük primli poliçe alabilirsiniz.

İnternet sitelerinden çeşitli sigorta şirketlerinin kasko poliçelerini fiyat-içerik yönünden karşılaştırarak en ucuz ve en doğru poliçeye sahip olabilirsiniz. Karşılaştırma yaparak kasko poliçesi satın almak, size çok önemli bir fiyat avantajı sağlayacaktır. Ayrıca teminat seçimleriniz sahip olduğunuz indirimleri almanız ve muafiyetli poliçe seçmeniz kasko priminizi düşürecektir.

Sadece ihtiyacınız olan teminatları seçebilirsiniz.

Poliçenize eklediğiniz her teminat fiyatı artırmaktadır. Sadece ihtiyacınız olan teminatları seçmeniz primlerinizi düşürecektir. Kullandığınız bazı kredi kartları, banka kartları ve sahip olduğunuz diğer poliçeler ferdi kaza, asistans gibi teminatları içermektedir. Var olan teminatlarınızı tekrar seçmeyerek priminizden tasarruf edebilirsiniz.

Hak ettiğiniz indirimleri mutlaka belirtmelisiniz.

Aracınızın özellikleri veya sizin kişisel özellikleriniz poliçenizde birtakım indirimler hak etmenize sebep olabilir. Hak ettiğiniz tüm indirimleri alarak kasko priminizi düşürebilirsiniz. Ayrıca % 60'a varan oranlarda indirim sağlayan hasarsızlık indiriminizi muhakkak belirtin ve alın.

Muafiyet indirimini seçebilirsiniz.

%1 veya %2 oranında muafiyet alıp belli miktarlara kadar küçük hasarları kendiniz ödemeyi tercih ederseniz primlerinizde % 60'a varan oranlarda indirim sağlayabilirsiniz.

5.2.1.4. Kaza Yaptığınızda Yapmanız Gerekenler

1. Güvenlik birimleri ile temasa geçerek; Trafik Kaza Raporu ile olaya karışan araçların alkol muayene raporunun tutulmasını sağlayınız.
2. Olaya karışan araçlara ait ruhsatnamenin ve sürücülerin ehliyet fotokopileri ile trafik ve varsa ihtiyari mali mesuliyet poliçelerinin fotokopilerini temin etmeye çalışınız.
3. Aracınızı tamir ettireceğiniz yere çekin ve tahmini hasar miktarını öğrenmeye çalışın.
4. Aracınızın hasarlı yerlerini gösterir şekilde fotoğraf çektirin.
5. Hasar tespiti konusunda eksper gelmeden tamire başlamayın.

Kasko poliçesine ait vermeniz gereken bilgilerde yanlış beyan vermeniz sonucu karşılaşılabileceğiniz yaptırımlar:

İyi niyet esası çerçevesinde tüm beyanlarınızın gerçek ve son durumu yansıtması gerekmektedir. Verdiğiniz bilgilerin doğru olmaması hâlinde kasko poliçeniz geçersiz kabul edilip, feshedilebilir. Ayrıca bir hasar oluştuğunda hasarınız tamamen veya kısmen reddedilebilir.

5.2.2. Konut Sigorta Poliçesi

Resim

1.3: Konut sigortası

Eviniz, ailenizle birlikte huzur bulduğunuz en önemli mekânlardan biridir. Kişiyeye özel bu değerli mekânı her türlü riske karşı güvence altına almak için konut sigortası yaptırmak huzurun ve mutluluğun devamında katkı sağlar.

Konut poliçesi alırken değişen iklim koşulları, güçlü fırtınalar, aşırı yağışlar, depremler, dikkatsizlik sonucu çıkan yangınlar ve son zamanlarda artan hırsızlıklara karşı tam güvence için doğru teminatların seçilmesine özen gösterilmelidir.

Çeşitli risklerin konutunuza vereceği hasarlar, ortalama bir konut poliçesi priminden çok yüksektir. Konutunuzu sigortalatarak konutunuzun özelliklerine göre değişen bir maliyetle tüm evinizi ve eşyalarınızı güvence altına alabilirsiniz.

Konut sigortası bina ve isteğe bağlı olarak içinde yer alan eşyaları güvence altına alır. Bu durumda bina içerisindeki her türlü sabit tesisat da sigorta kapsamına girer.

Herhangi bir hasarın gerçekleşmesi durumunda çoğunlukla eşyalar da hasar görür. Bu nedenle sigortaya konu olan konutların içindeki eşyalarla birlikte güvence altına alınması gerekir. Böylece az bir maliyet farkıyla daha geniş bir güvence satın alınır.

Kiracı olunması hâlinde sadece eşya teminatı alınarak eşyalar güvence altına alınabilir.

Konut sigortası konut ve içindeki eşyalar için gerekli bir güvencedir. Bu güvenceden en iyi şekilde yararlanmak için ihtiyaçlara en uygun teminatlar poliçede yer almalıdır.

5.2.2.1. Konut Sigortasında Bulunan Ana Teminatlar

Konut sigortası teminatları sigorta şirketlerine göre farklılık göstermekle birlikte hepsinde ortak olan ana teminat yangın teminatıdır.

Yangın teminatı: Yangın, yıldırım ve infilak nedeniyle oluşan zararları güvence altına alır.

5.2.2.2. Konut Sigortasında Bulunan Ek Teminatlar

Konut sigortasının teminatları ek teminatlarla genişletilerek daha fazla risk güvence altına alınabilir. Bunun için birçok sigorta şirketinin konut paket poliçelerinde ek teminatlar da yer alır.

- Ø Grev, lokavt ve kötü niyetli halk hareketleri teminatı
- Ø Sel/su baskını teminatı
- Ø Cam kırılması teminatı
- Ø Ferdi kaza teminatı
- Ø Hırsızlık teminatı
- Ø Konut yardım teminatı
- Ø Enflasyondan korunma teminatı
- Ø Deprem ve yanardağ püskürmesi teminatı
- Ø Aile reisi sorumluluğu teminatı
- Ø Dahili su teminatı
- Ø Yer kayması teminatı
- Ø Araç çarpması teminatı
- Ø Fırtına teminatı
- Ø Duman teminatı
- Ø Kar ağırlığı teminatı
- Ø Yangın mali mesuliyet teminatı
- Ø Enkaz kaldırma teminatı
- Ø Alternatif ikametgâh değişikliği masrafları ve kira kaybı teminatı

5.2.2.3. Konut Sigortası İndirimleri

Hasarsızlık indirimi: Sigorta süresi içinde konut ile ilgili herhangi bir hasar talebinde bulunulmamış ise poliçenin yenilenmesi halinde devam eden sigorta yılı için sigorta şirketine göre değişen oranlarda hasarsızlık indirimi uygulanır.

Alarm indirimi: Konutunuzda çalışır durumda bulunan bir alarm olması hâlinde sigorta şirketine göre değişen oranlarda alarm indirim uygulanır.

Bazı sigorta şirketlerince uygulanan bu indirimlerden yararlanabilmek için poliçe yaptırma esnasında doğru ve eksiksiz beyan verilmelidir. Hasar durumunda seçilen indirimin belgelenmesi gerekir. Aksi takdirde toplam hasar tutarı üzerinden belgelenemeyen hasarın tutarı kadar bir kesinti yapılır.

5.2.2.4. Konut Poliçelerinin Kapsamadığı Varlıklar

Nakit para ve değerli mücevherler genel olarak sigorta kapsamı dışındadır. Bazı sigorta şirketleri, sadece çok az miktarlarda parayı kapalı ve kilitli bir yerde bulundurulması şartıyla güvence altına alır. Değerli mücevherleri ise ancak çelik kasa içerisinde kilitli durumda bulundurulması şartıyla güvence altına alır. Bir hasar durumunda evden para veya buna benzer nitelikteki değerli kişisel eşyaların çalınması hâli genel olarak sigorta şirketlerinin ödeme yapabilecekleri durumların dışında kalır.

Prim borçları poliçede belirtilen tarihte ödenmemiş ise hasar tazminatını alabilir miyim?

Primleriniz, poliçe üzerinde yazılı süre ve koşullarda sigorta şirketine ödenmemiş ise sigorta şirketi hasar tazminatı ödemez. Bu nedenle sigorta primlerinizi zamanında ödemelisiniz.

Konut poliçenize ait bilgilerde eksik ve yanlış beyan söz konusu ise karşılaşacağım yaptırımlar nelerdir?

İyi niyet esası çerçevesinde tüm beyanlarınızın gerçek ve son durumu yansıtması gerekir. Verdiğiniz bilgilerin doğru olmaması hâlinde konut poliçeniz geçersiz kabul edilir ve poliçe feshedilir. Poliçenizin olması durumunda bir hasarınız olursa hasarınız tamamen veya kısmen reddedilebilir.

Konutumda musluğumu açık unuttuğumda gerçekleşen zararlarımı poliçem karşılar mı?

Eğer konut poliçeniz kapsamında "dahili su" teminatı var ise musluğunuzun açık kalması sonucunda konutunuzda gerçekleşen zararlarınızı, poliçe limitleri dahilinde sigorta şirketiniz karşılar.

Gerçekleşen bir hasar nedeniyle ikâmet ettiğim konut oturulamaz hâldedir. Konutun tamir veya yeniden inşa edilmesi sırasında başka bir yerde ikâmet etme masraflarını sigorta şirketi karşılar mı?

Eğer konut poliçeniz "alternatif ikâmetgah masrafları ve kira kaybı" teminatını içeriyorsa, başka bir yerde ikâmet etme masraflarınız poliçenizde yazılı teminat bedeli ve kullanma süresi dahilinde sigorta şirketin tarafından karşılanır.

Tam kâgir yapı ne anlama gelir?

Dış ve iç duvarları ile taban ve tavanları beton, taş tuğla gibi yanmaz malzeme ile yapılmış binalar tam kâgir yapı olarak tanımlanır.

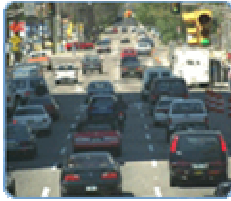
Yığma kâgir yapı ne anlama gelir?

Taşıyıcı kolonları olmayan, dış ve iç duvarları ile tavan ve tabanları beton, taş, tuğla, briket gibi yanmaz malzeme ile inşa edilen binalar yığma kâgir yapı olarak tanımlanır.

Gerçekleşebilecek bir deprem durumunda konutuma ve eşyalarımaya gelen zararları konut poliçem karşılar mı?

Eğer konut poliçeniz "deprem ve yanardağ püskürmesi" teminatını içeriyorsa deprem olması durumunda meydana gelecek zararlarınız deprem ve yanardağ püskürmesi teminatı limitleri dahilinde karşılanır. Binanız eğer Zorunlu Deprem Sigortası kapsamında ise Zorunlu Deprem Sigortası poliçenizin bedeli üzerinde kalan kısmı için konut sigortası yaptırın, konutunuzu olası deprem hasarlarına karşı güvence altına alın.

5.2.3. Zorunlu Trafik Sigorta Poliçesi

Resim 1.4.
Trafik Sigortası

Trafik sigortası, her araç sahibi tarafından yaptırılması zorunlu olan ve hasar anında karşı tarafa verilebilecek bedeni ve maddi zararları güvence altına alan bir sigortadır.

Zorunlu olan bu sigortayı yaptırmayanların araçları direkt olarak bağlanır ve trafik şubelerinin otoparklarına alınır. Yani bir ceza ödeyerek yola devam etmek mümkün değildir. Araç, anında trafikten men edilir. Bunun sonrasında aracı geri almak sanıldığı kadar kolay değildir. İlk başta trafik sigortasının yapılması ve sonra aracın bulunduğu otoparka giderek görevli memurlara sigortanın yaptırıldığına söylenmesi ve belgenin tebliğ edilmesi gerekmektedir. Bundan sonra da araç sigortasız olarak trafiğe çıktığı için para cezası ödenir. Ayrıca aracın otoparkta kaldığı her gün için de otoparka ücret ödenmesi gerekmektedir.

Trafik poliçesinin primleri ve limitleri ile uygulama esasları Hazine Müsteşarlığı 'na belirlenip resmi gazetede yayınlanarak yürürlüğe girer. Trafik poliçesi, tüm sigorta şirketleri tarafından hiçbir fark olmaksızın aynı genel şartlar çerçevesinde ve aynı primler ile satılmaktadır.

5.2.3.1. Araç Türlerine Göre Prim Tutarları

İNDİRTİM ORANLARI	TRAFİK SİGORTA TARİFESİ (2006)							
	%20 İNDİRİMLİ	%15 İNDİRİMLİ	%10 İNDİRİMLİ	İNDİRİMSİZ	%10 SÜRPRİMLİ	%20 SÜRPRİMLİ	%40 SÜRPRİMLİ	%50 SÜRPRİMLİ
BASAMAK	7	6	5	4	3	2	1	1
HUSUSİ OTO	114.00	121.00	129.00	143.00	157.00	172.00	200.00	215.00
KAMYONET	183.68	194.65	206.10	229.00	251.90	274.80	320.60	343.50
TİCARİ TAKSİ	429.60	456.45	483.30	537.00	590.00	644.40	751.50	805.50
MİNİBÜS (8-14)	292.80	311.10	329.40	366.00	402.60	439.20	512.40	549.00
KAMYON	288.00	306.00	324.00	360.00	396.00	432.00	504.00	540.00
TRAKTÖR	13.60	14.45	15.30	17.00	18.70	20.40	24.80	25.50
MİDİBÜS (15-25)	364.00	386.75	409.50	455.00	500.50	546.00	637.00	682.50
OTOBÜS (26 VE ÜST)	878.40	933.30	988.20	1,098.00	1,207.80	1,317.60	1,537.20	1,647.00
İŞ MAKİNASI	89.60	95.20	100.80	112.00	123.20	134.40	158.80	168.00
MOTOSİKLET	17.60	18.70	19.80	22.00	24.20	26.40	30.80	33.00
DiĞER ARAÇLAR	211.20	224.40	237.60	264.00	290.40	316.80	365.60	396.00
RÖMÖRK	13.60	14.45	15.30	17.00	18.70	20.40	24.80	25.50

Şekil 5.1: Trafik sigorta tarifesini

PLAKA İNDİRİMLERİ	
06-34-35	%00
01-07-16-42	%10
09-10-20-26-27-31-33-38-45-48-54-55	%15
BU PLAKALAR DIŞINDAKİLER	%20

SÜRPRİM ORANLARI			
120 GÜNÜ GEÇMİŞSE VE HİÇ YOKSA	%50	1.BASAMAK	
POLİÇE BİTELİ 90-120 GÜN GEÇMİŞSE	%40	1.BASAMAK	5 ŞBT- 5 EKİM
POLİÇE BİTELİ 60 - 90 GÜN GEÇMİŞSE	%20	2.BASAMAK	5 ŞBT- 5 KASIM
POLİÇE BİTELİ 30 - 60 GÜN GEÇMİŞSE	%10	3.BASAMAK	5 ŞBT- 5 ARALIK
POLİÇE BİTİMİ 1-30 GÜN ARASI GEÇMİŞSE	%00	4.BASAMAK	5 ŞBT- 5 OCAK
DEVİR ZEYLİ VAR İSE	%00	4.BASAMAK	

Not: Her kaza yapıldığında (rapor tutturulup ve sigorta işlemi yaptırılan) bir üst basamaktan trafik sigortası yapılır.

5.2.3.2. Zorunlu Trafik Sigortası Teminatları

Trafik sigortası zorunlu sigorta kapsamında yer alan değerli bir güvencedir. Bu güvenceden en iyi şekilde yararlanabilmeniz için zorunlu trafik sigortası teminatlarını bilmeniz gerekmektedir.

Zorunlu trafik sigortasında teminat limitleri araç türlerine ve araçlarla ilgili mesleki faaliyette bulunanlara göre değişebilir. Zorunlu trafik sigortasında verilen teminatlar aşağıdaki gibidir;

Kişi başına vefat ve tedavi teminatı: Bir hasar durumunda her kişi için ödenecek olan vefat ve tedavi masraflarını karşılar.

Kaza başına vefat ve tedavi teminatı: Bir hasar durumunda bir kazadaki tüm kişilerin vefat ve tedavi masraflarını karşılar.

Araç ve kaza başına maddi hasar teminatı: Bir hasar durumunda karşı tarafa verilen maddi zararları karşılar.

Hasarsızlık İndirimi ve Zamlı Prim Uygulaması

Trafik poliçelerinde hasarsızlık indirimi ve zamlı prim uygulaması basamak ve oranları genel şartlar ile belirlenmiştir. Bu genel şartlara göre hasarsızlık indirimi ve zamlı prim uygulaması bütün sigorta şirketlerinin poliçeleri için aynı şekilde uygulanır.

İlk kez sigortalanacak olan araçlara hasarsızlık indirimi uygulanmaz. Aracın hasarsızlığının olması halinde, hasarsızlık süresine göre her yıl prim oranı bir basamak indirilir. Böylece prim indirim oranı artar.

Bir hasar durumunda ödenen bir tazminat olmuş ise bir sonraki sigorta sözleşmesinde prim oranı bir basamak yükseltilir.

Prim indirimleri veya zamlı prim uygulaması poliçede ismi yazılı kişiye göre yapılır. İndirime hak kazanmış veya zamlı prime konu olan kişi, aracını devredip aynı araç türünde başka bir araç satın alabilir. Bu durumda yeni bir poliçe talep ederse indirimli veya zamlı prim uygulaması aynı şekilde devam eder.

Sigorta şirketinin değiştirilmesi hâlinde: Sözleşme süresi içinde araç ruhsat sahibinin değişmesi hâlinde sigorta sözleşmesi, araç ruhsat sahibinin değiştiği tarihten itibaren on gün sonra kendiliğinden fesih olur. Sigorta teminatı, yeni ruhsat sahibi için herhangi bir işleme gerek kalmaksızın feshin hüküm ifade ettiği tarihe kadar geçerlidir. Sigorta şirketinin araç ruhsat sahibinin değiştiği tarihe kadar hak kazandığı prim, gün esasına göre tespit edilir ve fazlası sigorta ettirene geri verilir.

Hasarsızlık indirimine hak kazanmış araç ruhsat sahibi;

Aracı başkasına devreder ve devir nedeniyle fesih olan sigorta sözleşmesinin fesih tarihinden itibaren iki yıl (730 gün) içinde aynı araç türünde başka bir aracın ruhsat sahibi olarak yeni bir sigorta talep ederse indirim hakkı devam eder.

Aracı başkasına devreder ve farklı araç türünde başka bir aracın ruhsat sahibi olarak yeni bir sigorta talep ederse, bu kişi için düzenlenecek sigorta sözleşmesine ilk kez trafikte yer alan araç sahibi gibi indirimsiz kademe primi uygulanır.

5.2.3.3. Kısa Vadeli Trafik Sigortası

Kısa vadeli trafik sigortası sadece geçici plakalar ile uluslararası yolcu ve eşya taşımacılığı yapan yabancı plakalı araçlar için düzenlenebilir. Bu araç türleri dışındaki araçlar için ise kısa vadeli poliçe düzenlenmeyecektir.

Kaza yaptığımda aracımda olan hasarı trafik poliçem karşılar mı?

Trafik poliçeniz aracınızda olan hasarları karşılamaz. Aracınızda olan hasarları ancak kasko poliçeniz karşılar. Trafik poliçeniz bir kaza nedeniyle **diğer bir araç** ve **kişilere** verdiğiniz bedeni ve maddi zararları poliçe genel şartları dahilinde karşılar.

Kaza nedeniyle diğer araca ve sürücüsüne verdiğim zararları trafik poliçem ne oranda karşılar?

Bir kaza halinde diğer bir araç ve sürücüsüne verdiğiniz zararlar aracınızın türüne, kullanım şekline göre ve limitlerinize göre poliçenizin genel şartları dahilinde karşılanır.

Aracımı sattım ve yeni bir araç satın aldım. Yeni satın aldığım aracım için yeni bir trafik poliçesi mi yaptırmalıyım, yoksa sattığım aracımın poliçesini yeni aracım için kullanabilir miyim?

Sattığınız aracın trafik poliçesi yeni aracınız için geçerli olmaz. Yeni aldığınız araç için ayrı bir poliçe yaptırmalısınız. Ayrıca eski aracınızı sattığınız tarihten itibaren on gün içinde trafik poliçenizin aslı ve noter satış senediyle ilgili sigorta şirketine başvurarak satışını yapmış olduğunuz aracınıza ait trafik poliçesinin prim iadesini alabilirsiniz.

Kısa vadeli trafik sigortası yaptırmak istiyorum. Mümkün mü?

Kısa vadeli sigortalar, sadece geçici plakalar ile uluslararası yolcu ve eşya taşımacılığı yapan yabancı plakalı araçlar için yapılabilmektedir. Bu araç türleri dışındaki araçlar için ise kısa vadeli poliçe düzenlenmemektedir.

Kaza neticesinde ortaya çıkan tedavi masraflarımı trafik poliçem karşılar mı?

Hayır, bir kaza neticesinde ortaya çıkan tedavi masraflarınızı trafik poliçeniz karşılamaz. Trafik poliçeniz ile sadece karşı tarafa verdiğiniz bedeni ve maddi zararlar karşılanır.

Trafik poliçelerinde ikâmet ettiğimiz ilin plaka kodu neden soruluyor?

Çünkü yaşadığımız şehrin trafik yoğunluğunu belirleyebilmek için o ile ait plaka kodu sorulur ve ikâmet ettiğiniz şehre göre belirli oranlarda trafik yoğunluğu indirimi yapılır.

5.2.4. Zorunlu Deprem (DASK) Sigorta Poliçesi

Resim 1.5.
Deprem Sigortası

587 sayılı kanun hükmünde kararname ile 27 Eylül 2000 tarihinden itibaren yürürlüğe giren zorunlu deprem sigortası, depremin neden olacağı yangın, infilak ve yer kayması dahil sigortalı binalarda ve temellerinde, oluşturacağı maddi zararları sigorta bedeli kadar kapsar. Zorunlu deprem sigortası ile ilgili maddi zararlar doğal afetler sigortaları kurumu (DASK) tarafından teminat altına alınmıştır.

Zorunlu deprem sigortası'nın amacı, meydana gelebilecek deprem riskine karşı bina sahiplerinin zararlarını karşılamaktır. Deprem riski yüksek bir ülkede yaşadığımız için 587 sayılı kanun hükmünde kararnameye göre, bina sahipleri mutlaka zorunlu deprem sigortasını yaptırmalıdır. Zorunlu deprem sigortası olmayan binaların konut sigortaları da yapılamaz. Ayrıca herhangi bir deprem sonucunda oluşan zararlarda Doğal Afetler Sigortaları Kurumu (DASK) poliçesi olmayanlara devlet, hiçbir şekilde yardım etmeyecektir.

Bir deprem ülkesinde yaşıyoruz. Yapılan çeşitli çalışmalar sonucunda ülkemizin deprem haritası oluşturulmuştur. Yaşadığımız bölgenin deprem riski derecesine göre deprem sigortanıza öncelik veriniz.

5.3.4.1. Zorunlu Deprem Sigortası Teminatı

Deprem poliçesi, depremin neden olacağı yangın, infilâk, yer kayması sonucunda sigortalı binalarda ve temellerinde meydana gelebilecek zararları belirlenen bir miktara kadar güvence altına alır.

5.3.4.2. Deprem Poliçesi Kapsamında Olan Binalar

Genel şartlara göre zorunlu deprem sigortası kapsamında olan binalar aşağıda belirtilmiştir:

- Ø 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamında mesken olarak inşa edilmiş binalar ve bağımsız bölümler.
- Ø Temeller ve buna bağlı olarak taşıyıcı sistem sigorta kapsamında olmakla birlikte bunların dışında kalan ortak yerler sigorta kapsamında bulunmamaktadır.
- Ø Tapuya kayıtlı ve özel mülkiyete tabi taşınmazlar (arazi, arsa vb.) üzerinde mesken olarak inşa edilmiş binalar.

Başka bir deyişle, tapuya kayıtlı ve özel mülkiyete tabi olmayan arazi ve arsalar, hazine arazileri vb. üzerine inşa edilmiş binalar zorunlu deprem sigortası kapsamı dışındadır.

Yukarıdaki iki maddede açıklanan koşullara göre sigorta kapsamına giren, mesken olarak inşa edilmiş binaların içinde yer alan, ticarethane, büro ve benzeri amaçlarla kullanılan bağımsız bölümler.

- Ø Doğal afetler nedeniyle devlet tarafından yaptırılan veya verilen kredi ile yapılan meskenler.

Yukarıdaki koşullara uyan, kat irtifakı tesis edilmiş binalar, tapuda henüz cins tahsisi yapılmamış ve tapu kütüğünde vasfı "arsa vs." olarak görünen binalar ve tapu tahsisi henüz yapılmamış kooperatif evleri için zorunlu deprem sigortası yaptırılmalıdır.

Diğer taraftan 27 Aralık 1999 tarihinden sonra mesken olarak inşa edilmiş olan bağımsız bölümler ve binalar için ilgili mevzuat çerçevesinde inşaat ruhsatı alınmış olması kaydıyla, iskân izninden veya içinde yaşanmaya başlanmasından itibaren bir ay içinde malikler veya varsa intifa hakkı sahipleri tarafından zorunlu deprem sigortası yaptırılır.

5.2.4.3. Deprem Poliçesi Kapsamında Olmayan Binalar

Genel şartlara göre zorunlu deprem sigortası kapsamında olmayan binalar aşağıda belirtilmiştir:

- Ø Kamu kurum ve kuruluşlarına ait binalar.
- Ø Köy yerleşim alanlarında yapılan binalar.
- Ø 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu'na tabi olsun veya olmasın tamamı ticari ve sınai amaçla kullanılan binalar (iş hanı, iş merkezi, idari hizmet binaları, eğitim merkezi binaları vs.).
- Ø İnşaatı henüz tamamlanmamış mesken olarak inşa edilen binalar.
- Ø 27 Aralık 1999 tarihinden sonra mesken olarak inşa edilmiş olan ancak ilgili mevzuat çerçevesinde inşaat ruhsatı bulunmayan bağımsız bölümler ve binalar.

Hangi binalar zorunlu deprem sigortası kapsamına girmektedir?

634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu ile tarif edilen bağımsız bölümler, tapuya kayıtlı ve özel mülkiyete tabi taşınmazlar üzerinde "mesken" olarak inşa edilmiş binalar, bu binaların içinde yer alan ve iş yeri olarak kullanılan bağımsız bölümler, doğal afetler nedeniyle devlet tarafından yaptırılan veya verilen kredi ile yapılan meskenler zorunlu deprem sigortası kapsamına girmektedir.

Bu sigortayı ancak sigorta kapsamında tarif edilen bağımsız bölümler ve binalar için sahipleri veya varsa faydalanma hakkına sahip kişiler yaptırmak zorundadır.

Hangi binalar zorunlu deprem sigortası kapsamı dışında kalır?

Kamu kurum ve kuruluşlarına ait binalar, köy yerleşim alanlarında yapılan binalar, tamamı ticari veya sınai amaçla kullanılan binalar, (fabrika ve iş hanları gibi) 27 Aralık 1999 tarihinden sonra inşa edilmiş olan ancak ilgili mevzuat çerçevesinde inşaat ruhsatı bulunmayan binalar zorunlu deprem sigortası kapsamında değildir.

Bağımsız bölümlerin tamamı belirli bir süre sonra ayrı ayrı bürolara vb. dönüşmüş ise zorunlu deprem sigortası kapsamına dahil midir?

Bina mesken olarak inşa edilmiş ise kullanımın daha sonra değişmesi mesken statüsünü değiştirmez ve bağımsız bölümler zorunlu deprem sigortası kapsamındadır.

Bağımsız bölümün alanı nasıl hesaplanıyor?

Bağımsız bölüm hesaplaması yapılırken emlak vergi beyannamesinde yer alan brüt m² esas alınır.

Bina ortak alanları Zorunlu Deprem Sigortası kapsamına dahil midir?

Bina ortak alanları Zorunlu Deprem Sigortası kapsamında değildir; ancak güvenli bir yaşam için bina yönetimleri Zorunlu Deprem Sigortası yaptırmalıdır.

27.12.1999 tarihinden sonra inşa edilmiş olan ve sadece arsa tapusu bulunan konutlar Zorunlu Deprem Sigortası kapsamına dahil midir?

27.12.1999 tarihinden sonra inşa edilmiş olan ve sadece arsa tapusu bulunan konutlar, Zorunlu Deprem Sigortası'na konu teşkil etmezler. Ancak ilgili mevzuat çerçevesinde geçerli inşaat ruhsatı bulunan konutlar Zorunlu Deprem Sigortasına tabidir.

Kooperatif niteliğinde olan ve kişilere dağıtımı yapılmamış konutlar için Zorunlu Deprem Sigorta poliçesi düzenlenebilir mi?

Evet. Kooperatif niteliğinde olan ve kişilere dağıtımı yapılmamış konutlar için Zorunlu Deprem Sigorta poliçesi düzenlenir, ancak söz konusu poliçe kooperatif adına düzenlenir ve sigorta ettiren hanesine daire sahibinin adı yazılır.

Devre mülkler için Zorunlu Deprem Sigorta poliçesi düzenlenebilir mi?

Evet, devre mülkler için Zorunlu Deprem Sigorta poliçesi düzenlenebilir ancak poliçe devre mülk şirketi adına düzenlenir ve sigorta ettiren hanesine devre mülk sahibinin adı yazılır.

Gecekondu niteliğindeki konutlar için Zorunlu Deprem Sigorta poliçesi düzenlenebilir mi?

Hayır, gecekondu niteliğindeki konutların tapusu olmadığından Zorunlu Deprem Sigorta poliçesi düzenlenemez.

Zorunlu Deprem Sigortası bina içinde bulunan eşyaları da kapsam altına alır mı?

Hayır, Zorunlu Deprem Sigortası sadece binaları kapsamaktadır. Bina içindeki eşyaların sigortalanması için, ayrıca konut sigortası yaptırmalıdır.

Zorunlu Deprem Sigortasında "sigorta bedeli" nasıl hesaplanır?

Hazine Müsteşarlığı tarafından bina yapı türüne göre belirlenen ve 2005 yılı için aşağıda belirtilen metrekare bedeli ile sigortalanacak binanın brüt yüzölçümünün çarpılması sonucu bulunan bedel üzerinden zorunlu deprem sigorta hesaplamaları yapılır. Bu değerler her yıl İmar ve İskân Bakanlığı, Hazine ve DASK Kurumu iş birliği ile belirlenir.

Çelik, betonarme, karkas yapılar	380 YTL
Yığma, kâgir yapılar	270 YTL
Diğer yapılar	145 YTL

Örneğin: 100m² çelik betonarme bir yapının sigorta bedeli 100m² x 380 YTL =38.000 YTL'dir

Zorunlu deprem sigorta primi nasıl hesaplanır?

Bayındırlık ve İskân Bakanlığı tarafından hazırlanan Türkiye deprem bölgeleri haritasına göre ülkemiz deprem riski açısından beş ayrı bölgeye ayrılmıştır. Zorunlu deprem sigortası primi hesaplanırken bu bölgelerin her biri için yapı tarzlarına bağlı olan fiyatlar uygulanır.

Örnek: 100 metrekare birinci derecede deprem bölgesinde bulunan betonarme bir konutun sigorta bedeli ve sigorta primi şu şekilde hesaplanır:

Sigorta Bedeli = brüt yüzölçüm x birim metrekare maliyeti (betonarme)
= 100 x 380.000.000 (380 YTL) = 38,000 YTL (38.000.000.000 TL)

Sigorta Primi = sigorta bedeli x tarife fiyatı
= 38.000.000.000 (38,000 YTL) x 0,0022 = 83,6 YTL (83.600.000 TL)

Zorunlu deprem sigortası primleri nasıl ödenir?

Zorunlu deprem sigortası primleri yılda 1 kez olmak üzere peşin olarak ödenir.

Zorunlu deprem sigortası ne kadar süre geçerlidir?

Zorunlu deprem sigortası bir yıl için geçerlidir ve poliçe süresi bittiğinde yenilenmesi zorunludur.

Birden fazla zorunlu deprem sigortası yaptırılır mı?

Aynı bina için birden çok zorunlu deprem sigortası yaptırılamaz. Zorunlu deprem sigortası yapılan binanın değeri zorunlu deprem sigortası için belirlenen teminat tutarından fazlaysa, bu tutarın üzerindeki kısım için sigorta şirketleri tarafından konut poliçesi yaptırılır.

Zorunlu deprem sigortası yaptırılmaz ise ne olur?

Devletin, 7269 sayılı Umumi Hayata Müessir Afetlerde Alınacak Tedbirlerle Yapılacak Yardımlara Dair Kanundan ve diğer kanunlardan doğan konut kredisi açma ve bina yaptırma yükümlülükleri bu sigortanın başlangıcıyla ortadan kalkmıştır. Böylece

deprem nedeniyle sigorta kapsamındaki binalarda meydana gelen hasarlar DASK tarafından ödenecektir.

Buna bağı olarak 27.03.2001 tarihinden itibaren zorunlu deprem sigortası olmayanlar, bu sigorta kapsamında karşılaşılabacak zararlar için doğal afetlerle ilgili mevzuat çerçevesinde hak talep edemezler.

ayrıca zorunlu deprem sigortası olmayan binalar için kamu kurum ve kuruluşlarında tapu tescil işlemleri dahil hiç bir işlem yapılmamaktadır.

Zorunlu deprem sigorta poliçesi düzenlendikten sonra iptal edilebilir mi?

Hayır zorunlu deprem sigortasına ait poliçe düzenlendikten sonra iptal edilemez. Sigortalının poliçe kapsamındaki binayı/bağımsız bölümü satması hâlinde sigortanın hükmü devam eder. Bu durumda sigorta ettiren ve sigortanın varlığını öğrenen yeni hak sahibi, durumu on beş gün içinde DASK'a veya sözleşmeye aracılık yapan sigorta şirketine bildirerek söz konusu poliçeyi ek prim ödemedi kendi adına değiştirebilir.

Konut sigortası yaptırmak için öncelikle zorunlu deprem poliçesi olmalı mıdır?

Konut sigorta poliçesine isteğe bağı olarak deprem teminatı almak için öncelikle DASK poliçesi düzenlenmelidir. Konut poliçeleri içerisinde yer alan deprem teminatı, sadece DASK poliçenizin teminat limitini aşan bedellerini teminat altına almaktadır.

Zorunlu deprem sigortasını yaptırırken nelere dikkat edilmelidir?

Zorunlu deprem sigortasını yaptırırken beyan edilen bilgilerin tam ve eksiksiz olmasına dikkat edilmelidir. Çünkü verilen beyanlar esas alınarak düzenlendiğinden yanlış beyan nedeniyle doğabilecek sorumluluk beyanı veren kişiye aittir. Ayrıca zorunlu deprem sigortası yaptırırken tapu fotokopisi de bulundurmak uygun olacaktır.

Zorunlu deprem sigorta poliçesi yaptırmak için neler gereklidir?

Zorunlu deprem sigortasına ait poliçenin düzenlenmesi için tapu sahibinin adı, soyadı, vergi ve vatandaşlık numarası, ikametgâh adresi, sigortalanacak binayla ilgili posta kodunu da içeren açık adres ve tapu bilgileri (binanın inşa yılı, kat sayısı, brüt yüzölçümü gibi)veya tapu fotokopisi gereklidir. Ayrıca sigorta ettirenin adı, soyadı, posta kodu dahil ikametgah bilgileri, ulaşılabilecek telefon numaraları alınır.

Ayrıca 27.12.1999 tarihinden önce inşa edilmiş olan birimler için tapu ve (varsa) emlak vergi beyannamesi, 27.12.1999 tarihinden sonra inşa edilmiş olan birimler için ise ilgili mevzuat çerçevesinde geçerli inşaat ruhsatı gereklidir.

Emlak vergi beyannamesi örneği neden isteniyor?

Zorunlu deprem sigorta poliçesi düzenlenebilmesi için gerekli olan bilgiler (sokak/cadde adı, brüt m² vb.) ile belediyeye ait güncel bilgileri içerdiği için emlak vergi beyannamesi gereklidir.

Tapu tahsis belgesi ile zorunlu deprem sigorta poliçesi düzenlenir mi?

Hazine arazisi değilse tapu tahsis belgesi ile zorunlu deprem sigorta poliçesi düzenlenir ancak hazine arazisi ise tapu tahsis belgesi ile zorunlu deprem sigorta poliçesi düzenlenemez.

Tapu olmadan Zorunlu Deprem Sigortası yapılabilir mi?

Sigorta yaptırılacak binanın tapusu yok ise tapu fotokopisi ile bu da yok ise emlak vergisi beyannamesi ile zorunlu deprem sigorta poliçesi düzenlenebilir. DASK ile ilgili ön bilgi formunun eksiksiz doldurulması ve sigortalı tarafından imzalanması halinde ayrıca tapu ya da emlak vergi beyannamesine gerek yoktur.

Vergi beyannamesi verilmiş ancak kaçak olan ve ruhsatı olmayan bina için DASK uygulaması nasıl olur?

Aralık 1999'dan sonra inşa edilmiş binalarda inşaat ruhsatı aranır. Bu tarihten önce inşa edilmiş binalar ise zorunlu deprem sigortası kapsam dahilindedir.

Sigortalı, zorunlu deprem sigorta bedelinden daha yüksek bir teminat talep ediyorsa ne yapmalıdır?

Zorunlu deprem sigorta bedeli 2005 yılı için ve her türlü konut için en fazla 85.000 YTL'dir. Sigortalının konutu için daha yüksek bir sigorta bedeli talep etmesi durumunda, 85YTL'yi aşan kısım için zorunlu deprem sigortası dışında, sigorta şirketleri tarafından isteğe bağlı sigorta poliçesi düzenlenir.

Zorunlu deprem sigortası kapsamında olan hasarlar için uygulama nasıldır?

Hasar tasfiye ve ödeme işlemleri tamamen ve doğrudan DASK tarafından yürütülür. Sigortalı hasarın gerçekleştiği tarihten itibaren on beş gün içinde DASK veya sigortacısına ihbarda bulunmakla ve ayrıca sigorta konusu birim için Zorunlu Deprem Sigortası haricinde geçerli bir deprem sigortası poliçesi varsa DASK'a bildirmekle yükümlüdür. Sigortalı hasarın sigorta tazminatının hesabında piyasa rayıçlarına göre yeni inşa bedeli esas alınır. Tam hasar hâlinde tazminatın ödenmesiyle birlikte sigortalının tüm hak ve menfaatleri sona erer. Kısmi hasar halinde, kalan gün esasıyla ek prim tahakkuk ettirilerek sigorta bedeli tamamlanır.

Zorunlu deprem sigortası hangi hasarları öder?

Zorunlu deprem sigortası depremin neden olabileceği, yangın, infilak ve yer kayması dahil, sigortalı binalarda ve temellerinde doğrudan neden olacağı tüm maddi zararları teminat altına alır. Enkaz kaldırma, kâr kaybı, iş durması gibi dolaylı hasarlar ile ölüm dahil olmak üzere tüm bedenî zararlar ve manevi tazminat talepleri bu sigorta kapsamına girmez.

Hasar olduğunda hangi poliçeden ödeme yapılır?

Sigortalının hem zorunlu deprem sigorta poliçesi hem de sigorta şirketi tarafından düzenlenmiş deprem teminatı içeren (isteğe bağlı düzenlenmiş) başka bir poliçesi var ise öncelikle hasar zorunlu deprem sigortası poliçesi kapsamında ödenir. 85 YTL'yi aşan miktar için ise isteğe bağlı olarak konut poliçesi yaptırılır ve bu poliçede yer alan deprem teminatı limiti dahilinde ödeme yapılır.

Zorunlu deprem sigorta poliçesinde muafiyet uygulanır mı?

Evet. Zorunlu Deprem Sigortası poliçesinde sigorta bedeli üzerinden % 2 muafiyet uygulanır.

Örneğin 10 daireli bir apartmanın tek tapusu varsa, tek bir zorunlu deprem sigorta poliçesi düzenlenebilir mi?

Hayır, düzenlenemez. Tapuya kayıtlı her bir bağımsız bölüm için ayrı bir DASK poliçesi düzenlenir.

Orta hasarlı yerler için zorunlu deprem sigorta poliçesi düzenlenebilir mi?

Evet, orta hasarlı yerler için zorunlu deprem sigorta poliçesi düzenlenebilir. Bayındırlık ve İskân Bakanlığı'ndan "yapı kullanım izin belgesi" nin alınması ve bu belgenin ibrazı ile zorunlu deprem sigorta poliçesi düzenlenir ve poliçe üzerinde "orta hasarlı" ibaresi yer alır.

Zorunlu deprem sigorta poliçelerine herhangi bir indirim uygulaması var mıdır?

634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanunu kapsamındaki apartman ve sitelerde, yönetici tarafından yaptırılan ve en az sekiz bağımsız bölümü içeren toplu sigortalarda tarife fiyatları üzerinden % 10 oranında indirim yapılır.

17 Ağustos depreminden sonra her alanda deprem ve risklerine karşı tedbirli olunması gereği daha iyi anlaşıldı. Bu amaçla 587 sayılı Zorunlu Deprem Sigortası'na dair kanun hükmünde kararname ile tüm mesken ve mesken olarak kullanılan binalardaki ticarethaneler için deprem sigortası yaptırma yükümlülüğü getirildi. Bu amaçla kurulan Doğal Afet Sigortaları Kurumu, sigorta şirketleri aracılığı ile bu sigortayı Eylül 2000'de yapmaya başladı.

Zorunlu, iş yeri ya da konutun büyüklüğüne ve bulunduğu bölgenin riskine göre deprem sigortasında sigortanın değeri ve sigortanın primi belirlenir. 100 metrekare büyüklüğünde bir konutun sigorta bedeli 38.000 YTL iken; aynı büyüklükte bir konutun yıllık primi Konya merkez için 20,90 YTL, Afyon Sultandağı için 83,60 YTL ve İstanbul Kadıköy için ise 83,60 YTL olabilir.

Ülkemizde zorunlu deprem sigortasına gereken önem veriliyor mu?

Hayır. Yapılan araştırmalara göre zorunlu deprem sigortasının yaptırılma oranları ülkemizde maalesef çok düşüktür. Hazine bakanlığının Temmuz 2004 verilerine göre Türkiye genelindeki toplam 12.988.665 konuttan sadece 1.944.139 'u için zorunlu deprem sigortası poliçesi düzenlenmiştir. Bu kapsamda 109 milyon YTL sigorta primi toplanmış olup 66 Milyar YTL'lik bina varlığı sigorta güvencesine kavuşturulmuştur.

Türkiye genelinde zorunlu deprem sigortası yaptırma oranı % 14,97 olup, bu oran Ankara' da % 24, İstanbul'da % 27, Bolu' da ise % 38,58' dir. Verilerden anlaşıldığı üzere zorunlu deprem sigortasına olan ilgi büyük şehirlerde daha fazladır.

Doğal Afet Sigortaları Kurumu verilerine göre Afyon depremi sonrası 109 bin konuttan sadece 9 bin 671'i sigortalıydı. Depremin ağır hasar verdiği Bolvadin'de 558, Sultandağı'nda 344 ve Çay ilçesinde 160 mesken ve iş yerinin sigortalandığı belirlendi. İlk etapta 15 vatandaş, hasarının karşılanması için sigorta şirketlerine başvurdu.

Siz de zorunlu deprem sigortası yaptırarak evinizi, iş yerinizi ve konutunuzu hem güvence altına alın; hem de yasal yükümlülüğünüzü yerine getirin.

Zorunlu deprem sigortası ile konutunuzu 2005 yılı için 85 bin YTL' ye kadar güvence altına alabilirsiniz. Bunu aşan konut değerlerinizi ve eşyalarınızı yangın, sel gibi diğer afetlere ve hırsızlığa karşı da güvence altına almak için ise konut sigortası yaptırabilirsiniz.

100 metrekare büyüklüğünde ve eşya bedeli 10 bin YTL olan bir konutun konut sigortası ise sadece 60 YTL civarındadır.

5.2.5. Sağlık Sigorta Poliçesi

Resim 5.6:
Sağlık sigortası

Sağlık sigortası, sizi sağlık sorunlarınızla ilgili masraf yükünden kurtaran değerli bir güvencedir. Sağlık sigortası, sizin ve/veya ailenizin bir yıl boyunca karşılaşılabileceği hastalık durumunda doktor, ilaç ve buna bağlı tedavi giderlerinizi bütçenizi zorlamadan karşılayabilmenizi sağlar.

Sağlık sigortası yaptırarak sağlığınıza güvence altına alın. Herhangi bir hastalık hâlinde sigorta şirketi sağlık giderlerinizi sizin adınıza ödesin, siz de sağlık harcamalarınızı tasarrufa dönüştürün.

Sağlık sigortanız ile hem sağlığınıza hem de mali durumunuzu koruyabileceğinizi unutmamalısınız.

5.2.5.1. Sağlık Sigortası Teminatları

Sağlık poliçesi değerli bir güvencedir. Bu değerli güvenceden en iyi şekilde yararlanmak için dikkat edilmesi gereken en önemli konu, ihtiyaca uygun doğru teminatların seçilmesidir.

Sağlık poliçeleri, yatarak tedavi teminatı ile yatarak ve ayakta tedavi teminatlarından oluşmaktadır.

Yatarak tedavi teminatı: Ameliyat, yoğun bakım ve doğum gibi hastanede yapılan tüm sağlık harcamalarını teminat limitleri dahilinde karşılar. Ayrıca yatarak tedavi teminatı kemoterapi (kimyasal tedavi), anjiyografi gibi diğer tedavi yöntemlerini de kapsar.

Yatarak ve ayakta tedavi teminatı: Yatarak tedavi teminatı ve diğer tedavi yöntemleri ile birlikte doktor, ilaç ve tahlil gibi ayakta tedavi için yapılan tüm sağlık harcamalarını poliçe limitleri dahilinde karşılar.

5.2.5.2. Sağlık Sigortası İndirimleri

Aile indirimi: Ailenizle birlikte sağlık paket poliçesi satın alırsanız aile indiriminden yararlanabilirsiniz.

Vergi İndiriminden Nasıl Yararlanabilirsiniz?

Sigortalı, kendi, eşi ve çocukları için ödediği sağlık sigortası primlerini vergiden düşebilir. Buna göre;

Bordro ile ücret alan mükellefin ödeyeceği sağlık sigortası primi, primin ödendiği ayda elde edilen brüt kazancın %5'ini ve asgari ücretin aylık tutarını aşmamak şartıyla gelir vergisi matrahından indirilebilir.

Gelir vergisi beyannamesine tabi mükellefin ödeyeceği hastalık sigortası primi, beyan edilen yıllık gelirin %5'ini ve asgari ücretin yıllık tutarını aşmayacak şekilde gelir vergisi matrahından indirilebilir.

Bu vergi avantajından yararlanabilmeniz için:

- Ø Bordro ile ücret alınıyor ise çalışılan iş yerinin muhasebe servisine sağlık sigortası makbuzunun verilmesi yeterlidir.
- Ø Serbest çalışılıyor ise sağlık sigortası makbuzundaki prim tutarının gelir vergisi beyannamesinde belirtilmesi yeterlidir.

Sağlık sigortasından kimler yararlanabilir?

Genel olarak sağlık sigortalarından, sigorta şirketlerinin yaş sınırlarına uyan herkes kendisi ve/veya ailesiyle birlikte yararlanabilir. Bu yaş sınırı birçok şirket ve ürün için (0 - 60'dır).18 yaşından küçük çocuklar ancak ailesi ile birlikte sigortalanabilir.

Sağlık sigortasını ne zaman yaptırmalıyım?

Şu anda sağlık sigortanız yoksa sağlık sigortanızı mümkün olan en kısa zamanda yaptırmalısınız.

Primlerimi nasıl ödeyebilirim?

Primlerinizi peşin olarak, kredi kartına taksitle veya banka havalesiyle ödeyebilirsiniz.

Sağlık sigorta poliçemi nasıl seçmeliyim?

Sağlık sigortanızı seçerken, öncelikle alışkanlıklarınızı ve ihtiyaçlarınızı dikkate almalısınız. Çünkü size özel nedenler teminat seçiminde çok önemlidir. Örneğin evinize yakın olan ve/veya sürekli gittiğiniz bir sağlık kuruluşunun seçtiğiniz sigorta şirketinin anlaşmalı kuruluşları içerisinde yer alması size avantaj sağlar. İhtiyaç duyduğunuz teminat yapısı, teminat tutarı ve gelir düzeyiniz, sağlık paketi seçiminde kararınızı etkileyecek unsurlardır.

Anlaşmalı sağlık kuruluşlarından nasıl yararlanabilirim?

Sigorta şirketleri, sigortalılarına daha hızlı ve kaliteli hizmet verebilmek için sağlık kuruluşlarıyla anlaşma yapar. Bu anlaşmalı sağlık kuruluşlarında satın aldığınız poliçe kapsamına göre yatarak ve/veya ayakta tedavi görebilir ve yalnızca kendi payınıza düşen katkı payını ödersiniz. Geri kalan miktarı ise sigorta şirketi sizin adınıza seçtiğiniz sağlık kuruluşuna öder. Anlaşmalı sağlık kuruluşlarından yararlanmak için yapacağınız tek şey sitemizden sigorta şirketinizin anlaşmalı kurumlarına bakmak veya ilgili sigorta şirketini arayarak en yakın anlaşmalı sağlık kuruluşunun adresini sormaktır.

5.2.6. Yıllık Hayat Sigorta Poliçesi

Resim 5.7.
Hayat sigortası

Yıllık hayat sigortası, sigortalının vefat ve sürekli sakatlık risklerini bir yıl süreyle güvence altına alan bir sigortadır. Aynı zamanda bu poliçe, sigortalının seçmiş olduğu limitler dahilinde kaza sonucu oluşabilecek tedavi masraflarını ve çalışmadığı günlerin maddi kayıplarını da kapsam altına alır.

Yıllık hayat sigortası, geleceğinize ve sevdiklerinizin mutluluğunun devamlılığını sağlamaya yönelik değerli bir güvencedir. Bu poliçe ile yükümlü olduğunuz sevdiklerinizin mali güvencelerini sağlayabilirsiniz.

Bir vefat veya sakatlık hâlinde, sigortalının kendisine veya bakmakla yükümlü olduğu kişilere karşı sorumluluklarını gerçekleştirebilmesi yıllık hayat sigortasıyla mümkün olabilir.

Yıllık hayat sigortasını pek çok nedenden dolayı almayı düşünebilirsiniz.

- Ø Herhangi bir sakatlık durumunda hayatınızı aynı şekilde devam ettirmenizi sağlar.
- Ø Yıllık hayat sigortası, sevdiklerinize bırakabileceğiniz parasal bir varlık niteliği taşır.
- Ø Ödediğiniz primleri vergi matrahınızdan düşebilirsiniz.
- Ø Eğitimini devam ettirmekte olan çocuklarınız varsa eğitimlerinin yarım kalmamasını sağlayabilirsiniz.
- Ø Aylık ödemelerinizden dolayı ailenizin zor durumda kalmamasını sağlayabilirsiniz.
- Ø Poliçe kapsamına giren bir kaza veya hastalık sonucunda ortaya çıkan tedavi giderlerinizin ödenmesini sağlayabilirsiniz.

Yıllık hayat sigortası, değerli bir güvencedir. Bu değerli güvenceden en iyi şekilde yararlanmak için ihtiyacınıza uygun olan doğru teminatların seçilmesi çok önemlidir.

5.2.6.1. Yıllık Hayat Sigortasında Bulunan Ana Teminatlar

Yıllık hayat sigortalarında verilen ana teminat vefat teminatıdır.

Vefat teminatı: Sigortalının vefatı hâlinde lehtara (sigorta tazminatından yararlanacak kişiye) poliçede belirtilen tutar kadar tazminat ödenir.

5.2.6.2. Yıllık Hayat Sigortasında Bulunan Ek Teminatlar

Yıllık hayat sigortanızın teminatlarını genişleterek daha fazla riski güven altına alabilirsiniz. Birçok sigorta şirketinin yıllık hayat sigorta poliçelerinde bu teminatları seçebilirsiniz.

Kaza sonucu vefat teminatı: Bu teminat, sigortalının kaza sonucu vefat risklerini kapsar. Bu teminatın alınması durumunda lehtara (sigorta tazminatından yararlanacak kişiye) **hem vefat hem de kaza sonucu vefat teminatları** birlikte ödenir.

Kaza sonucu sürekli sakatlık teminatı: Bu teminat, sigortalının sadece kaza sonucu oluşabilecek sürekli sakatlık risklerini kapsar.

Hastalık sonucu sürekli sakatlık teminatı: Bu teminat, sigortalının sadece hastalık sonucu oluşabilecek sürekli sakatlık risklerini kapsar.

Hastane gündelik tazminat teminatı: Bu teminat, sigortalının kaza sonucu çalışmaması sonucunda oluşacak günlük maddi kayıplarını seçilen limit dahilinde karşılar.

Toplu taşıma kazası sonucu vefat teminatı: Bu teminat, sigortalının toplu taşıma kazası sonucu vefat etmesi risklerini kapsar. Bu teminatın alınması durumunda lehtara (sigorta tazminatından yararlanacak kişiye) hem vefat, hem kaza sonucu vefat hem de toplu taşıma kaza sonucu vefat teminatları birlikte ödenir. Bu teminat, ancak kaza sonucu vefat teminatı ile birlikte alınabilir.

Tehlikeli hastalıklar teminatı: Bu teminat, sigortalının poliçenin özel şartlarında belirtilmiş olan yüksek riskli hastalıklardan herhangi birine yakalanması riskini kapsar.

Yıllık hayat sigortası hangi süreler için yaptırılır?

Bir yıl sürelidir ve isteğe bağlı olarak her yıl yenilenebilir.

Yıllık hayat sigortası primi nasıl hesaplanır?

Yıllık hayat sigortası primleri yaşa göre belirlenir. Sigorta şirketine göre meslek ve cinsiyetin de etkili olduğu prim tabloları vardır. Seçtiğiniz teminat tutarları da dikkate alınarak priminiz hesaplanır. Primlerinizi derseniz YTL cinsinden, derseniz de ABD doları cinsinden ödeyebilirsiniz.

Yıllık hayat sigortasının vergi avantajı nedir?

Ücretli bir çalışan veya serbest meslek sahibi olarak bir vergi mükellefi iseniz, yıllık hayat sigortası için ödediğiniz primleri vergi matrahınızdan düşebilirsiniz.

5.2.7. Seyahat Sigorta Poliçesi

Resim 1.8:
Seyahat
sigortası

Yurt içi veya yurt dışı seyahatleriniz sırasında seyahatinize bağlı olarak ortaya çıkabilecek hastalık, kaza ve bagaj kaybolması gibi yolculuk risklerini seyahat sigortası ile güvence altına alabilirsiniz.

Seyahat sigortası, mutlu ve huzurlu bir seyahat için önemli bir güvencedir. Seyahatinizdeki herhangi bir aksiliğin ekonomik durumunuzu etkilememesi için seyahat sigortasından yararlanabilirsiniz. İş veya dinlenme amacıyla yapılan her türlü seyahat aslında parasal bir değere dayanır. Seyahat sigortası, seyahat sırasında ortaya çıkabilecek trafik kazaları, yolculuk iptalleri veya uçak seferinin gecikmesi gibi çeşitli risklere karşı güvence sağlar. Böylece çeşitli seyahat risklerinden mali durumunuzun etkilenmemesini sağlayabilirsiniz.

Yurt dışı seyahatlerinizin güvencesi için seyahat sigortasından yararlanabilirsiniz.

Yurt dışı seyahatlerinizde aşağıda belirttiğimiz muhtemel risklere karşı seyahat sigortasıyla güvence sağlayabilirsiniz.

- Ø Seyahatinizi iptal etmek durumunda kalırsanız, bu iptal işleminden dolayı ortaya çıkabilecek zararlarınızı güvence altına alabilirsiniz.
- Ø Uçak biletiniz hava yolu şirketi tarafından ertelenirse veya uçuşunuz gecikirse, seyahat sigortası ile otel ve buna bağlı diğer giderlerinizin karşılanmasını sağlayabilirsiniz.
- Ø Yurt dışı seyahatiniz sırasında bir kaza geçirirseniz veya hastalanırsanız, sağlık sigortanız yurtdışında ortaya çıkabilecek sağlık giderlerinizi karşılamayabilir. Bu durumda, seyahat sigortası ile acil tıbbi yardım ve müdahale giderlerinizi güvence altına alabilirsiniz.
- Ø Bavullarınızın çalınması veya kaybolması risklerini güvence altına alabilirsiniz.
- Ø Yurt dışında meydana gelebilecek sakatlık ve vefat risklerini sigorta kapsamı altına alabilirsiniz.

Seyahat sigortası alırken öncelikle seyahat edeceğiniz coğrafi alanı, seyahatinizin başlangıç ve bitiş tarihlerini, seyahat edecek kişi sayısını belirlemeniz gerekmektedir. Ayrıca eğer seçimli ise teminat limitlerini ve ödeyeceğiniz primin para birimini de belirleyebilirsiniz.

Prim borçları poliçede belirtilen tarihte ödenmemiş ise hasar tazminatını alabilir miyim?

Primleriniz, poliçe üzerinde yazılı süre ve koşullarda sigorta şirketine ödenmemiş ise sigorta şirketi hasar ödemesi yapmaz. Bu nedenle primlerinizi zamanında ödemeniz çok önemlidir.

Seyahat sigorta poliçeme ait vermem gereken bilgilerde yanlış beyan vermem sonucu karşılaşacağım yaptırımlar nelerdir?

İyi niyet esaslı çerçevesinde tüm beyanlarınızın gerçek ve son durumu yansıtması gerekmektedir. Verdiğiniz bilgilerin doğru olmaması hâlinde seyahat sigorta poliçeniz geçersiz olarak kabul edilebilir ve feshedilebilir. Ayrıca poliçe kapsamına giren bir zarar durumunda zararınız tamamen veya kısmen reddedilebilir.

Seyahat sigortalarından kimler yararlanabilir?

Genel olarak seyahat sigortalarından 18–64 yaşları arasındaki dileyen herkes kendisi ve/veya ailesiyle birlikte yararlanabilir.

Yurt dışı seyahatim sırasında hastalanırsam tedavi ve ambulans giderlerimi seyahat sigorta poliçem karşılar mı?

Yurt dışı seyahatiniz süresince önceden var olan ve/veya kronik hastalıklar hariç hastalanmanız veya yaralanmanız durumunda ambulans, hastane, ameliyat ve tedavi masrafları poliçeniz kapsamında karşılanır.

Yurt dışı seyahatim sırasında tarifeli uçuşlarda bavulumun kaybolması durumunda ortaya çıkan masraflarımı seyahat sigorta poliçem karşılar mı?

Tarifeli uçuşlarda bagajın kaybolup varışa müteakip 24 saat içinde bulunamaması halinde havayolu şirketinin kayıp raporu şartı ile acil kişisel ihtiyaçlar bu teminat kapsamında karşılanır.

Primlerimi nasıl ödeyebilirim?

Primlerinizi isterseniz peşin, isterseniz de taksitle kredi kartı veya banka havalesiyle ödeyebilirsiniz.

5.2.8. Ferdi Kaza Sigorta Poliçesi

Resim 5.9: Kaza sigortası

Ferdi kaza sigortası, gerçekleşebilecek bir kaza hâlinde sigortalının vefat ve sürekli sakatlık risklerini bir yıl süreyle güvence altına alan bir sigortadır. Aynı zamanda bu poliçe, sigortalının seçmiş olduğu limitler dahilinde kaza sonucu oluşabilecek tedavi masraflarını ve çalışmadığı günlerin maddi kayıplarını da kapsam altına alır.

Bir vefat veya sakatlık hâlinde sigortalının bakmakla yükümlü olduğu kişilere veya ailesine karşı sorumluluklarını gerçekleştirebilmesi ferdi kaza sigortasıyla mümkün olabilir. Ferdi kaza sigortasını pek çok nedenden dolayı almayı düşünebilirsiniz.

- Ø Eğer her ay belirli bir ödeme yapma yükümlülüğünüz varsa bunları düşünerek ferdi kaza sigortasından yararlanabilirsiniz ve böylece aileniz de zor durumda kalmayabilir.

- Ø Ferdi kaza sigorta poliçesiyle bir kaza durumunda tedavi giderleri için tasarruflarınızı harcamak yerine sigorta şirketi sizin adınıza bu giderleri ödeyebilir.
- Ø Ferdi kaza sigortası, parasal bir varlığı temsil eder. Vefat edenin varislerine bıraktığı nakit para, banka hesabı vb. diğer varlıkları gibi ferdi kaza sigortası da para yerine geçen bir değerdir.
- Ø Ferdi kaza sigortasında yatırdığınız değere karşılık olarak elde edebileceğiniz değer çok daha büyüktür. Böylece sevdiklerinizin mutluluğunu ve huzurunun sürekliliğini sağlayabilirsiniz.

Herhangi bir sakatlık durumunda hayatınıza aynı şekilde devam edebilmenizi sağlar.

Ferdi kaza sigorta poliçesi alırken dikkat edilmesi gereken en önemli konu, ihtiyacınıza uygun doğru teminatların seçilmesidir. Ferdi kaza sigorta poliçeleri kaza sonucu vefat ve kaza sonucu sakatlık ana teminatlarından oluşmaktadır. Ancak diğer risklerinizi de isteğe bağlı olarak alabileceğiniz ek teminatlarla güven altına alarak poliçenize dahil edebilirsiniz.

5.2.8.1. Ferdi Kaza Sigortasında Bulunan Ana Teminatlar

Bütün sigorta şirketlerinin sundukları ferdi kaza teminatları değişmekle birlikte hepsinde ortak olan minimum teminatlar:

Kaza sonucu vefat teminatı: Bu teminat, sigortalının kaza sonucu vefat risklerini kapsar. Bu teminatın alınması durumunda lehtara (sigorta tazminatından yararlanacak kişiye) hem vefat hem de kaza sonucu vefat teminatları birlikte ödenir.

Kaza sonucu sakatlık teminatı: Bu teminat, sigortalının sadece kaza sonucu oluşabilecek sakatlık risklerini kapsar.

5.2.8.2. Ferdi Kaza Sigortasında Bulunan Ek Teminatlar

Ferdi kaza sigortanızın teminatlarını genişleterek daha fazla riski güven altına almak için poliçenize ek teminatlar ekletebilirsiniz. Birçok sigorta şirketinin ferdi kaza sigorta poliçelerinde bu teminatların çoğu verilmektedir.

Tedavi masrafları teminatı: Bu teminat, sigortalının kaza sonucu oluşabilecek tedavi masraflarını kapsar.

- Ø **Günelik tazminat teminatı:** Bu teminat, sigortalının kaza sonucu çalışamaması sonucunda oluşacak günlük maddi kayıplarını seçilen limit dahilinde karşılar.

Ferdi kaza sigortasından kimler yararlanabilir?

Kendisini ve sevdiklerini düşünen 18 ile 65 yaşları arasındaki dileyen herkes ferdi kaza sigortasından yararlanabilir.

Ferdi kaza sigortası hangi süreler için yaptırılır?

Bir yıl içinde gerçekleşebilecek kazalara güvence sağlamak amacıyla yapılır.

Ferdi kaza sigortası primi nasıl hesaplanır?

Ferdi kaza sigortası primleri yaş ve meslek sınıfınıza göre belirlenir. Seçtiğiniz teminat tutarları da dikkate alınarak priminiz hesaplanır.

Ferdi kaza sigortasının vergi avantajı nedir?

Ücretli bir çalışan veya serbest meslek sahibi olarak bir vergi mükellefi iseniz ferdi kaza sigortası için ödediğiniz primleri vergi matrahından düşebilirsiniz.

5.3. Sigorta Poliçesi Tanımı ve Şekli

Sigorta poliçesi sigorta akdinden sonra ona dayanılarak verilen tek taraflı bir belgedir. Sigorta sözleşmesi, sigortalının teklifi, sigortacının kabulü ve sigorta priminin ödenmesiyle yürürlük kazanır.

Sigortalının menfaatini ihlal eden tehlikenin gerçekleşmesi hâlinde tazminat vermeyi veya sigortalının hayatında meydana gelen belli olaylar üzerinde ödemede bulunmayı taahhüt eder.

Sözleşme ile her iki taraf, birbirlerine karşılıklı olarak edim yükümlülüğü altına girer.

Sigorta sözleşmesini (poliçe) öteki sözleşmelerden ayıran özellik, sigortacının edim yükümlülüğünün gelecekte belirli olmayan olgulara(sigorta edilen menfaatin tehlikeye maruz kalmasına) bağlı olmasıdır.

5.4. Düzeni

Sigorta sözleşmesinin geçerli bir sözleşme olabilmesi için tarafların; teminat altına alınmak istenen riziko, sigorta konusu, sigorta bedeli, sigorta süresi, sigorta şartları ve prim üzerinde mutabık kalmaları gerekmektedir.

5.5. Düzenlenmesi

Sigorta

Sigorta Poliçesi

KONUT PLUS PAKET SİGORTA POLİÇESİ

SİGORTALI/POLİÇE BİLGİLERİ

POLİÇE NO : 7693-Y-5387708-
 TEKLİF TARİHİ : 9. 5.2006
 BAŞLANGIÇ TARİHİ : 9. 5.2006

NET PRİM : 289,30
 GİDER VERGİSİ : 14,79
 YSV : 6,19
 BRÜT PRİM : 310,28

BITİŞ TARİHİ : 9. 5.2007 SÜRE(GÜN) : 365

SİGORTALI/POLİÇE BİLGİLERİ

AD/SOYAD/UNVAN : SADRETTİN ÇAPRAK
 ADRES : GÜNEŞEVLER MAH 7.SOK. NO:6 TEL:
 ALTINDAĞ ANKARA

BABLI KODU :
 VERGİ NO :

PRİM ÖDEME TABLOSU

PEŞİNAT 9. 5.2006	77,58	1. TAKSİT 15. 6 2006	46,54
2. TAKSİT 15. 7.2006	46,54	3. TAKSİT 15. 8 2006	46,54
4. TAKSİT 15. 9.2006	46,54	5. TAKSİT 15.10 2006	46,54

RİZİKO BİLGİLERİ

RİZİKO ADRESİ : GÜNEŞEVLER MAH 7.SOK. NO:6 TEL:
 ALTINDAĞ ANKARA

FAALİYET KONUSU : KONUT
 YAPI TARZI : Çelik-Betonarme

SİGORTA KONU

BİNA YANGIN, YILDIRIM, İNFİ
 EV EŞYASI YANGIN, YILDIRIM, İNFİ
 EV EŞYASI HIRSIZLIK
 ÇAM KIRILMASI
 EK TEMİNAT GRUBU
 DEPREM
 DEPREM EK ENFLASYON
 Y.İ. MALİ SOR.
 ASİSTANSA ANKİSİGORTA YARDIM
 ACİL TIBBİ YARDIM

SİGORTA BEDELİ (YTL)

BİNA YANGIN, YILDIRIM, İNFİ	120.000,00
EV EŞYASI YANGIN, YILDIRIM, İNFİ	20.000,00
EV EŞYASI HIRSIZLIK	20.000,00
ÇAM KIRILMASI	1.000,00
EK TEMİNAT GRUBU	140.000,00
DEPREM	140.000,00
DEPREM EK ENFLASYON	120.000,00
Y.İ. MALİ SOR.	35.000,00

İNDİRİMLER

ORANI

EKPRİMLER

ORANI

ENFLASYON TEMİNATI %5 % 2,50

SİGORTA ANONİM ŞİRKETİ; SİGORTA ETTİRENİN BEYANINA DAYANARAK İŞ BU POLİÇEDE YAZILI SİGORTA KONULARINI KARŞILARINDA GÖSTERİLEN TEMİNATLARA KARŞI, ENLİ GENEL ŞARTLAR, KLOZLAR VE AŞAĞIDAKİ BELİRTİLEN ÖZEL ŞARTLAR İLE YUKARDA BELİRTİLEN SİGORTA BEDELLERİNE KARŞI SİGORTALAR.

Ö Z E L Ş A R T L A R =

İLİŞİK ÖZEL ŞARTLAR KİTAPÇIĞINDA YAZILI ENFLASYON KLOZUNUN 1. PARAGRAFI İPTAL EDİLMİŞ OLUP, AŞAĞIDA KAYITLI KLOZ GEÇERLİDİR.

SİGORTACI VE SİGORTA ETTİREN, İŞ BU POLİÇENİN DİĞER HÜKÜMLERİ SAKLI KALMAK KAYDIYLA TEMİN EDİLEN KIYMETLERİN YILLIK POLİÇEDE BELİRTİLEN ORANDA ENFLASYONA ENDEKSİLİ OLARAK SİGORTA EDİLMESİ HUSUSUNDA PEŞİNEN ANLAŞMIŞ BULUNMAKTADIR. BUNA GÖRE BU KIYMETLERİN SİGORTA DÖNEMİ BAŞINDAKİ SİGORTA BEDELİ, HASAR ANINDA DEVLET İSTATİSTİK ENSTİTÜSÜ TARAFINDAN AÇIKLANMIŞ TÜFE ENFLASYON ORANINI AŞMAMAK KAYDIYLA, SİGORTA SÜRESİ İÇİNDEKİ HERGÜN YUKARI

İŞ BU POLİÇE ANKARA'DA DÜZENLENMİŞTİR

TANZİH TARİHİ: 09/05/2006

AGENTE (UNVAN) SİSİ SARTLAR: SİGORTA-ACEN.SAN.VE TİC.LTD.ŞTİ. Acikl 09 mstr: Riskin gerçekleşmesi halinde prim taksitlerinin sigortacının ödemekle yükümlü olduğu tazminat miktarını aşmayan kısmı, muaccel hale gelir.

09/05/2006 18:00
 ACENTELİĞİ SAN. VE TİC. LTD. ŞTİ.
 Tel: 312 37 10 10
 Dikimeci V. D. 010 032 3006

---

sigorta Anonim Şirketi

Kurucusu: Kayıtlı Sermayesi: 153 milyon YTL Cıkarılmış Sermaye: 153 milyon YTL
 Meclis: Mebusan Cad. No: 1 Fındıklı 34427 İstanbul
 Telefon: (0212) 251 10 10 (Pbx) Faks: (0212) 243 10 10
 Bobazici Kurumlar V. D. 1234564545
 Hizmet Merkezi 444 444 444

Asıl

Şekil 5.10: Konut sigorta poliçesi

MOTORLU KARA TAŞIT ARAÇLARI ZORUNLU MALİ SORUMLULUK
(410 BRANŞ-TRAFİK) SİGORTA POLİÇESİ VE MAKBUZU

POLİÇE VADESİ SÜRE
ACENTE NO POLİÇE NO TANZİM BAŞLAMA BİTİŞ (GÜN)
10 002 101589 0001-01100956 25/05/2006 25/5/2006 25/05/2007 365

SİGORTALININ ADI, SOYADI VE ADRESİ

VERGİ KİMLİK NO :
T.C. KİMLİK NO :
TELEFON :

Sener YASAN İlkiz Sokak No:16/9 MERSİN

SİGORTALININ BEYANINA GÖRE ARACIN TRAFİK TESCİL TARİH : 25/05/2006
MARKASI : FORD ÖNCEKİ FİRKET ADI :
TİPİ : ESCORT 1.6i CL HB ÖNCEKİ ACENTE NO :
MODELİ : 1996 ÖNCEKİ POLİÇE NO :
KUL.TARZI : 40 HUSUSİ (ÖZEL) TRAMER BELGE NO : 0
PLAKA NO : KARAYOLU TAD. FİRKETİ :
MOTOR NO : 144 KARAYOLU TAD. POL. NO : 0
BASİ NO : 5EAFXXDJAFSM14 KARAYOLU TAD. YNL. NO : 0
TRF. PUL : 373552 KARAYOLU TAD. ACN. NO : 0
TADİMACILIK YETKİ : H

TEMİNATIN ADI	TEMİNAT LİMİTLERİ(YTL)	NET PRİM (YTL)
TRAFİK PRİMİ	0.00	108.80
OLUM (HAHIS)	57,500.00	0.00
TEDAVİ (HAHIS)	57,500.00	0.00
OLUM (KAZA)	287,500.00	0.00
TEDAVİ (KAZA)	287,500.00	0.00
MADDİ (ARAC)	5,750.00	0.00
MADDİ (KAZA)	11,500.00	0.00
HASARLILIK EK PR. % :	NET PRİM :	108.80
RESMİ DAİRE İND. % :	GARANTI FONU :	2.18
TRAFİK YOG. İND. % : 15	T.H.G. FONU :	5.44
HASARSIZLIK İND. % :	GİDER VERGİSİ :	5.44
KARAYOLU TAD. İND. % :	BRUT PRİM :	121.86

TÜRKİYE SİGORTA : Yukarıda tanımlanan aracın işletilmesinden doğan zararları yine yukarıda yazılı azami sorumluluk hadleri çerçevesinde ekli zorunlu mali sorumluluk (TRAFİK) sigortası genel şartlarına ve 2918 sayılı KARAYOLLARI TRAFİK KANUNU na göre sigorta eder. İbu poliçe ücretinin tamamı peşinen ve nakden ödenir. Poliçe teslimine rağmen ödenmemişse sigortacının sorumluluğu bağlanmaz. İlişik hasarsızlık indirimi kızına 6.madde olarak aşağıdaki şart ilave edilmiştir. Bir önceki poliçenin bitim tarihinde yenilenmeyen poliçelere hasarsızlık indirimi uygulanmaz. Sigortacının sigorta poliçesini vade bitiminde yenileme zorunluluğu yoktur yenilenmenin yapılabilmesi için sigorta ettirenin talebi ve sigortacının kabulü esastır. Aksi takdirde sigorta sözleşmesi kurulmadığından sigortacının sorumluluğu yoktur. "Sözleşme süresi içinde Hazine Müsteferliğinin bağlı bulunduğu Bakanlıkça teminat tutarları arttırıldığı takdirde, bu poliçede yazılı teminat tutarları, herhangi bir ödeme gerek kalmaksızın ve ekprim alınmaksızın yeni teminat tutarları üzerinden geçerli olur. Tanzim tarihinden önceki hasarlar teminat dışıdır. İbu poliçe 4 suretten ibarettir. Hasar anında en yakın Genel Servise başvurabilirsiniz. Adana Genel Servis : (0322) Ankara Genel Servis : (0312) Antalya Genel Servis : (0242) Bursa Genel Servis : (0224) İstanbul Genel Servis : (0212)

SAYFA NO : 1 / 1

SİGORTA ETTİREN

25/05/2006 09:57

Şekil 5.2: Trafik sigorta poliçesi

UYGULAMA FAALİYETİ

İşlem Basamakları	Öneriler
Ø Sigorta çeşitlerini tanımak.	Ø İnternette sigorta çeşitlerini inceleyiniz.
Ø Sigorta poliçesini temin etmek ve şeklini görmek.	Ø Çevrenizde bulunan bir sigorta şirketine giderek sigorta poliçelerini inceleyiniz.
Ø Sigorta poliçesine sigorta şirketinin adı-adresini, vergi dairesini, vergi numarasını yazmak.	Ø Belgenizi bilgisayarda doldurabilirsiniz.
Ø Poliçe seri ve sıra numarası yazmak.	Ø Belgeyi mavi veya siyah tükenmez kalem ile doldurmalısınız.
Ø Sigortalının adı ve soyadını, adresini yazmak.	Ø Yazılarınız ve rakamlarınız okunaklı olmalıdır.
Ø Sigortanın başlangıç ve bitiş tarihini yazmak.	Ø Tarihleri yazarken takvime bakınız.
Ø Sigorta prim ve ücret toplamını yazmak.	Ø Ücret ve primleri hesaplarken mutlaka hesap makinesi kullanınız.
Ø Sigorta türünü seçmek.	Ø Toplam alırken ve müşterinin borçlandığı tutarı yazı ile yazarken dikkatli olmalı ve kontrol etmelisiniz.

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRME

A- OBJEKTİF TESTLER

Aşağıdaki cümlelerdeki boşlukları doldurunuz.

1. İleride meydana gelmesi muhtemel tehlikeden doğacak zararın giderilmesinin, önceden yapılan ödemeleri (prim) karşılığında taahhüt edilmesine ..... denir.
2. .... sigortası, sigorta yaptırdığınız aracın yanması, çalınması, çalınmaya teşebbüs edilmesi veya kaza sonucu oluşabilecek zararları güvence altına alır.
3. .... sigortası bina ve isteğe bağlı olarak içinde yer alan eşyaları güvence altına alır.
4. .... sigortası, her araç sahibi tarafından yaptırılması zorunlu olan ve hasar anında karşı tarafa verilebilecek bedeni ve maddi zararları güvence altına alan bir sigortadır.
5. .... depremin neden olacağı yangın, infilak ve yer kayması dahil, sigortalı binalarda ve temellerinde, oluşturacağı maddi zararları sigorta bedeli kadar kapsar.
6. Zorunlu deprem sigortası ile ilgili maddi zararlar ..... tarafından teminat altına alınmıştır.
7. .... sizin ve/veya ailenizin bir yıl boyunca karşılaşılabileceği hastalık durumunda doktor, ilaç ve buna bağlı tedavi giderlerinizi bütçenizi zorlamadan karşılayabilmenizi sağlar.
8. .... sigortası, sigortalının vefat ve sürekli sakatlık risklerini bir yıl süreyle güvence altına alan bir sigortadır.
9. Yurt içi veya yurt dışı seyahatleriniz sırasında seyahatinize bağlı olarak ortaya çıkabilecek hastalık, kaza ve bagaj kaybolması gibi yolculuk risklerini ..... ile güvence altına alabilirsiniz.
10. .... sigortası, gerçekleşebilecek bir kaza hâlinde, sigortalının vefat ve sürekli sakatlık risklerini bir yıl süreyle güvence altına alan bir sigortadır.

DEĞERLENDİRME

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız. Doğru cevap sayınızı belirleyerek kendinizi değerlendiriniz. Yanlış cevap verdiğiniz ya da cevap verirken tereddüt yaşadığınız sorularla ilgili konuları faaliyete geri dönerek tekrar inceleyiniz.

Tüm sorulara doğru cevap verdiyseniz diğer faaliyete geçiniz

B- UYGULAMALI TESTLER

Aşağıdaki bilgilerle sigorta poliçesini doldurunuz.

Police Nu: 876-Y-75544 Teklif Tarihi ve Başlangıç Tarihi: 17.03.2006 Bitiş Tarihi: 17.03.2007 Net Prim: 578,6 Gider Vergisi: 29,58 YSV: 12.38 Brüt Prim: 620,56 Riziko Adresi: Biçkin Sokak Nu: 18/4 Keçiören/ANKARA Faaliyet Konusu: Konut Yapı Tarzı: Çelik-Betonarme

Aşağıdaki tabloda verilen işlemleri uygulamalı testi çözerken işaretleyiniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
Police numarasını yazdınız mı?		
Teklif tarihi ve başlangıç tarihini yazdınız mı?		
Bitiş tarihini yazdınız mı?		
Net primi, gider vergisini, YSV ve brüt primi yazdınız mı?		
Riziko adresini yazdınız mı?		
Faaliyet konusunu yazdınız mı?		
Yapı tarzını yazdınız mı?		

DEĞERLENDİRME

Yapılan değerlendirme sonunda “hayır” şeklindeki cevaplarınızı bir daha gözden geçiriniz. Kendinizi yeterli görmüyorsanız öğrenme faaliyetini tekrar ediniz. Cevaplarınızın tamamı “evet” ise bir sonraki faaliyete geçiniz.

MODÜL DEĞERLENDİRME

A- OBJEKTİF TESTLER

Aşağıdaki cümlelerde boşlukları doldurunuz.

1. Faturanın düzenlendiği anda bedeli ödenmeyen; daha sonra ödenecek şekilde düzenlenen ve kaşe ve imzanın üst kısımda yer aldığı faturaya ..... fatura denir.
2. Faturanın düzenlendiği anda bedeli nakit olarak ödenen; kaşe ve imzanın alt kısımda yer aldığı faturaya ..... fatura denir.
3. Ticari bir malın, bir yerden diğer bir yere taşınması sırasında taşınan malın cinsini ve miktarını gösteren belgeye..... denir.
4. Sevk irsaliyesi 26.03.2006 tarihinde düzenlen satış işleminin faturasının en geç .....tarihinde düzenlenmiş olması gerekir.
5. Fatura ve irsaliye yerine düzenlenebilecek belgeye ..... denir.
6. Faturada tüm mallar için aynı iskonto yapılırsa .....iskonto yapılmış olur.
7. Faturada her mal için farklı iskonto yapılırsa .....iskonto yapılmış olur.
8. Ücret karşılığında eşya nakleden bütün gerçek ve tüzel kişiler ..... düzenlemek ve araçta bulundurmamak mecburiyetindedirler.
9. Fatura, irsaliye, irsaliyeli fatura ve taşıma irsaliyesi ..... bastırılır.
10. İleride meydana gelmesi muhtemel tehlikeden doğacak zararın giderilmesinin, önceden yapılan ödemeleri (prim) karşılığında taahhüt edilmesine ..... denir.

Cevaplarınızı cevap anahtarı ile karşılaştırınız.

B. PERFORMANS TESTİ (YETERLİLİK ÖLÇME)

Modül ile kazandığınız yeterliği aşağıdaki kriterlere göre değerlendiriniz.

Değerlendirme Ölçütleri	Evet	Hayır
1. Fatura düzenlediniz mi?		
2. Açık faturayı düzenlediniz mi?		
3. Kapalı faturayı düzenlediniz mi?		
4. Genel iskontolu fatura düzenlediniz mi?		
5. Kalem iskontolu fatura düzenlediniz mi?		
6. Fatura iptal ettiniz mi?		
7. Sevk irsaliyesi düzenlediniz mi?		
8. İrsaliyeli fatura düzenlediniz mi?		
9. Taşıma irsaliyesi düzenlediniz mi?		
10. Sigorta poliçesi düzenlediniz mi?		

DEĞERLENDİRME

Yaptığımız değerlendirme sonucunda eksikleriniz varsa öğrenme faaliyetlerini tekrarlayınız.

Modülü tamamladınız, tebrik ederiz. Öğretmeniniz, size çeşitli ölçme araçları uygulayacaktır. Öğretmeninizle iletişime geçiniz.

CEVAP ANAHTARLARI

ÖĞRENME FAALİYETİ-1 CEVAP ANAHTARI

1	Yedi (7) gün
2	Açık fatura
3	Kapalı fatura
4	520 YTL
5	Aslı müşteriye verilir, sureti satıcıda kalır.
6	Genel iskonto
7	Kalem iskonto
8	30.09.2006 en geç ay sonunda.
9	09.09.2006
10	Yedi (7) gün içerisinde

ÖĞRENME FAALİYETİ-2 CEVAP ANAHTARI

1	Sevk irsaliyesi
2	Teslim eden ve teslim alan
3	17.03.2006
4	31.03.2006
5	Yedi (7)
6	Üç (3)
7	Anlaşmalı matbaalarda
8	Aslı müşteriye verilir, sureti satıcıda kalır.
9	Satıcı düzenler. Malı müşteri kendisi taşıyacaksa alıcı da irsaliye düzenleyebilir.
10	İptal edilerek yerine yenisi düzenlenir.

HAKAN
KONFEKSİYON
İmalat San. Paz. Ltd. Şti.

İlkiz Sokak Nu: 4/14
Sihhiye/ANKARA

SEVK
İRSALİYESİ

Seri : A

Sıra Nu: 65125

SAYIN: Sencer Giyim
Gmk Bulvarı Nu:32/B
Maltepe/ANKARA

Vergi Dairesi: **Maltepe**

Vergi Nu: 1245668628

Düzenleme Tarihi : 10.02.2006

Düzenleme Saati : 09:45

Fiili Sevki Tarihi : 10.02.2006

CİNSİ	BİRİM	MİKTAR	BİRİM FİYAT	KDV %	TUTAR
Çorap	Adet	200	2,50		
Bayan Pantolon	Adet	30	50,00		
Bayan Ceket	Adet	20	60,00		
Yukarıda yazılı malzemeyi tam ve noksatsız olarak teslim aldım.				TOPLAM	
TESLİM EDEN		TESLİM ALAN		KDV %	
					
Hakan ÖZTÖRK		Sencer TAŞCI		GENEL TOPLAM	

Basım Yeri: Yılmaz Matbaası Kazım Karabekir Caddesi Nu: 124 Ulus V.D. 7865454432

Şekil 6.2. Sevki irsaliyesi uygulama sorusu cevabı

ÖĞRENME FAALİYETİ-3 CEVAP ANAHTARI

1	İrsaliyeli fatura
2	Yedi (7) gün
3	Açık fatura
4	Kapalı fatura
5	520,00 YTL
6	Aslı müşteriye verilir, sureti satıcıda kalır.
7	Genel iskonto
8	Kalem iskontosu
9	Yedi (7) gün
10	Fatura ve irsaliye

ÖĞRENME FAALİYETİ-4 CEVAP ANAHTARI

1	Taşıma irsaliyesi
2	Üç (3) nüsha
3	Beş (5) yıl
4	On (10) yıl
5	Maliye Bakanlığı'nca anlaşmalı matbaalarda

BEYHAN NAKLİYE TİC. PAZ. LTD. ŞTİ Karakaya Cad. Nu: 195 Siteler/ANKARA Tel: 444 19 19 Siteler V.D. 9720021919				TAŞIMA İRSALİYESİ SERİ: A Sıra Nu: 112655 Tarihi : 15 / 07 / 2006	
TAŞINAN MALIN					
Ambara Giriş Tarihi	CİNSİ	MİKTARI	Tevdi Eden veya Gönderenin Adı Soyadı Vergi Dairesi ve Hesap Numarası	Kime ve Nereye Gönderildiği Adı Soyadı Vergi Dairesi ve Hesap Numarası	Alınan Nakliye Ücreti
15/07/2006	Deri Çanta	2 Koli	Cahit GÖRGÜLÜ Cumhuriyet Cad. Nu: 23/A Etlik/ANKARA Kızılbey V.D: 1280031545	Eyyüp ÖZTÜRK İstiklal Caddesi Nu: 145 Mecidiyeköy/İST. Mecidiyeköy V.D. 2240041434	#85,00#
YALNIZ: Seksenbeş.YTL.dir.					
Sürücünün Adı Soyadı, Araç Plaka Nu: Mustafa YILMAZ 06 FGD 19					
Basım Yeri: Yılmaz Matbaası Kazım Karabekir Cad. Nu: 124 Ulus V.D. 7865454432			TESLİM EDEN Cahit GÖRGÜLÜ	TESLİM ALAN Beyhan YILDIZ	

Şekil 6.4: Taşıma irsaliyesi uygulama sorusu cevabı

ÖĞRENME FAALİYETİ – 5 CEVAP ANAHTARI

1	
2	Sigorta
3	Kasko sigortası
4	Konut sigortası
5	Trafik sigortası
6	Zorunlu deprem sigortası
7	Doğal Afetler Sigortaları Kurumu (DASK)
8	Sağlık sigortası
9	Yıllık hayat sigortası
10	Seyahat sigortası
11	Ferdi Kaza Sigortası

MODÜL DEĞERLENDİRME CEVAP ANAHTARI

1	Açık fatura
2	Kapalı fatura
3	Sevk irsaliyesi
4	31.03.2006
5	İrsaliyeli fatura
6	Genel iskonto
7	Kalem iskontosu
8	Taşıma irsaliyesi
9	Maliye Bakanlığı ile anlaşmalı matbaalarda
10	Sigorta

ÖNERİLEN KAYNAKLAR

- Ø Vergi ile ilgili siteler
- Ø Tüm yazılmış muhasebe kitapları
- Ø Muhasebeciler

KAYNAKÇA

- Ø www.Maliye.gov.tr
- Ø www.Turmob.org.tr
- Ø www.Alomaliye.com
- Ø www.Muhasebat.gov.tr
- Ø www.Sigortam.net
- Ø www.Maliyepostasi.com.tr
- Ø Hüseyin AYDIN'ın Ders Notları
- Ø Vergi Usul Kanunu
- Ø Mali Müşavir Eyyüp ÖZTÜRK
- Ø Mali Müşavir Ahmet Hamdi BAŞÖNER
- Ø Mali Müşavir Şener YASAN
- Ø Mali Müşavir Rüştü BİÇER